

مقایسه‌ی اثر تمرینات تناوبی با شدت بالا و تمرینات تداومی با شدت متوسط بر ترکیب بدن در بزرگسالان دارای اضافه وزن و چاق: مرور نظام‌مند و فراتحیل

فاطمه کاظمی‌نسب^۱، فاطمه شرفی‌فرد^۲، مطهره محبی‌نژاد^۳

مقاله مروری

چکیده

مقدمه: هدف از مطالعه‌ی حاضر، مقایسه‌ی اثر تمرینات تناوبی با شدت بالا (HIIT (High-intensity interval training) و تمرینات تداومی با شدت متوسط (MICT (Moderate-intensity continuous training) بر ترکیب بدن در بزرگسالان دارای اضافه وزن و چاق بود.

روش‌ها: جستجوی سیستماتیک مقالات انگلیسی و فارسی منتشر شده از پایگاه‌های اطلاعاتی SID، Web of Science، PubMed و Magiran تا نوامبر سال ۲۰۲۲ انجام شد. فراتحلیل برای مقایسه‌ی اثر HIIT و MICT بر ترکیب بدن در بزرگسالان دارای اضافه وزن و چاق انجام شد. تفاوت میانگین وزنی (Weighted mean difference) WMD و فاصله‌ی اطمینان ۹۵ درصد (CI) با استفاده از مدل اثر ثابت محاسبه شد. همچنین، جهت تعیین ناهمگونی از آزمون I^2 و برای سوگیری انتشار از آزمون فونل پلات و تست Egger استفاده شد.

یافته‌ها: نتایج ۳۶ مطالعه با ۱۰۹۶ آزمودنی نشان داد که HIIT سبب تغییر معنی‌دار وزن بدن ($P = ۰/۳$)، $WMD = -۰/۴۷$ (الی $۱/۲۳$)، $WMD = ۰/۳۷$ ، درصد چربی بدن ($P = ۰/۲$)، $WMD = -۰/۱۹$ (الی $۰/۸۳$) و توده‌ی چربی بدن ($P = ۰/۲$)، $WMD = -۱/۱۲$ (الی $۰/۳۴$)، $WMD = -۰/۴۳$ نسبت به MICT در بزرگسالان دارای اضافه وزن و چاق نمی‌شود. اما HIIT سبب افزایش معنی‌دار توده‌ی عضلانی بدن ($P = ۰/۰۳$)، $WMD = ۰/۰۷$ (الی $۱/۵۸$)، $WMD = ۰/۸۲$ نسبت به MICT در بزرگسالان دارای اضافه وزن و چاق می‌شود.

نتیجه‌گیری: نتایج مطالعه‌ی حاضر نشان داد که HIIT فواید مشابهی با MICT بر ترکیب بدن دارد، اگرچه HIIT یک روش تمرینی با زمان کارآمد است. با این حال، هیچ کدام از HIIT و MICT کوتاه‌مدت سبب کاهش معنی‌دار بالینی بر چربی بدن نمی‌شود. HIIT در مقایسه با MICT منجر به افزایش توده‌ی عضلانی بدن در بزرگسالان چاق می‌شود.

واژگان کلیدی: تمرین تناوبی با شدت بالا؛ بافت چربی؛ بزرگسال؛ چاقی

ارجاع: کاظمی‌نسب فاطمه، شرفی‌فرد فاطمه، محبی‌نژاد مطهره. مقایسه‌ی اثر تمرینات تناوبی با شدت بالا و تمرینات تداومی با شدت متوسط بر ترکیب بدن در بزرگسالان دارای اضافه وزن و چاق: مرور نظام‌مند و فراتحیل. مجله دانشکده پزشکی اصفهان ۱۴۰۲؛ ۴۱ (۷۲۱): ۴۲۶-۴۰۶

با شدت متوسط (Moderate-intensity continuous training) MICT برای کاهش بافت چربی و رسیدن به وزن مناسب و سلامتی لازم و ضروری است (۴).
کالج پزشکی ورزشی آمریکا (American College of Sports Medicine) ACSM، تمرین تداومی با شدت متوسط با حداقل ۲۵۰-۱۵۰ دقیقه در هفته به منظور کاهش وزن و حفظ سلامتی را توصیه می‌کند (۵). MICT می‌تواند برای مدت طولانی حفظ شود و در نتیجه باعث افزایش اکسیداسیون چربی شود (۱). با توجه به

مقدمه

در حال حاضر، تقریباً ۳۰ درصد از جمعیت جهان در محدوده‌ی اضافه وزن یا چاق هستند (۱). چاقی به دلیل عدم تعادل بین انرژی دریافتی و انرژی مصرفی است (۲). تشدید اپیدمی چاقی و افزایش مقدار کل چربی بدن در دهه‌های اخیر باعث افزایش بیماری‌های متابولیک مانند مقاومت به انسولین و دیابت نوع دو و بیماری‌های قلبی-عروق شده است (۳). بنابراین اقداماتی مانند تمرین ورزشی از جمله تمرینات تناوبی با شدت بالا (HIIT (High-intensity interval training) و تمرینات تداومی

۱- استادیار، گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشکده‌ی علوم انسانی، دانشگاه کاشان، کاشان، ایران

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشکده‌ی علوم انسانی، دانشگاه کاشان، کاشان، ایران

نویسنده‌ی مسؤول: فاطمه کاظمی‌نسب؛ استادیار، گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشکده‌ی علوم انسانی، دانشگاه کاشان، کاشان، ایران

Email: fkazeminasab@kashanu.ac.ir

مطالعه‌ی حاضر، مقایسه‌ی اثر HIIT و MICT بر ترکیب بدن (وزن بدن، درصد چربی بدن، توده‌ی چربی بدن و توده‌ی عضلانی بدن) در بزرگسالان دارای اضافه وزن و چاق بود.

روش‌ها

روش جستجوی مقالات: برای استخراج مقالات، جستجو در پایگاه‌های اطلاعاتی Scopus، Web of Science، PubMed، Magiran و مرکز اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی (SID) تا نوامبر سال ۲۰۲۲ (بدون محدود کردن سال انتشار) برای مقالات انگلیسی با استفاده از کلمات کلیدی "High intensity interval training"، "High intensity interval exercise"، "High intensity intermittent training"، "High intensity intermittent exercise"، "Aerobic interval training"، "Aerobic interval exercise"، "Sprint interval training"، "Interval training"، "Sprint interval exercise"، "SIT"، "HIIT"، "Moderate-continuous training"، "Moderate-intensity continuous exercise"، "Aerobic training"، "Continuous aerobic training"، "Endurance training"، "Continuous endurance training"، "Endurance exercise" برای تمرینات تداومی با شدت متوسط و "abdominal fat"، "body composition"، "adiposity"، "body fat"، "fat"، "Visceral fat"، "Adipose tissue" برای ترکیب بدن و چربی بدن و "Adults" و "Young adults" برای بزرگسالان انجام شد. لازم به ذکر است که جستجو برای هر کلیدواژه به صورت نام کامل و اختصاری به صورت جداگانه و ترکیبی با کلیدواژه‌های دوم یا سوم انجام شد. همچنین جستجو در پایگاه‌های اطلاعاتی فارسی برای مقالات فارسی تا آبان‌ماه ۱۴۰۱ با استفاده از کلمات کلیدی «تمرین تناوبی با شدت بالا»، «تمرین تداومی با شدت متوسط»، «تمرین هوازی»، «چربی بدن»، «آدیپوسیت»، «ترکیب بدن»، «چربی احشایی» و «بزرگسالان» انجام شد. همچنین، جستجو به روش دستی در Google scholar انجام گردید (جدول ضمیمه ۱). جستجوی پایگاه‌های اطلاعاتی به صورت مستقل توسط دو محقق انجام شد. در صورت دسترس نبودن متن کامل مقاله، با نویسنده‌ی مسؤول مقاله مکاتبه انجام گرفت.

معیارهای ورود و خروج از مطالعه: برای انجام پژوهش فراتحلیل، مقالات با مشخصات زیر وارد مطالعه شدند: ۱- مطالعات کارآزمایی بالینی تصادفی شده (RCT (Randomized control trial و غیرتصادفی شده (NRs (Non-randomized studies، منتشر شده به زبان انگلیسی و فارسی؛ ۲- مطالعات انجام شده بر روی

کعبود زمان برای افراد و همچنین یکنواخت بودن MICT، می‌توان تمرین تناوبی با شدت بالا را جایگزین کرد (۵، ۶). از این رو مطالعاتی به بررسی مقایسه‌ی اثر HIIT و MICT بر بافت چربی و بافت چربی احشایی پرداخته‌اند (۷، ۸).

HIIT شامل چند مرحله تمرین شدید تکراری است که از دوره‌های استراحتی فعال یا غیرفعال تشکیل می‌شود و نسبت به تمرینات MICT از نظر زمانی به صرفه‌تر است (۵). مطالعات گذشته گزارش کرده‌اند که HIIT فوایدی نظیر آمادگی قلبی تنفسی (۹-۱۱)، افزایش بیوژنز میتوکندریایی، افزایش Glut4 (۱۲) را دارد. همچنین HIIT باعث بهبود قابل توجهی نسبت به MICT در حساسیت به انسولین، آمادگی جسمانی (۱۳-۱۵)، دیابت نوع دو (۱۶، ۱۷) و سندرم متابولیکی (۱۸) می‌شود.

مطالعات مروری انجام شده در سال ۲۰۱۷ نشان دادند که تفاوتی بین HIIT و MICT بر چربی بدن وجود ندارد (۷، ۸) و HIIT در حدود ۴۰ درصد به صرف زمان کمتری نیاز دارد (۷). همچنین Weweg و همکاران در سال ۲۰۱۷ یک مطالعه فراتحلیل با ۱۳ مطالعه با موضوع اثر HIIT و MICT بر ترکیب بدن (فقط توده‌ی چربی بدن) در افراد دارای اضافه وزن و چاق (۴۲۴ نفر) با میانگین سنی ۱۸-۴۵ سال انجام دادند و گزارش کردند که هیچ تفاوت معنی‌داری بین HIIT و MICT بر ترکیب بدنی وجود ندارد (۷).

همچنین برخی مطالعات گزارش کرده‌اند که HIIT در بهبود ترکیب بدن از نظر زمانی کارآمدتر از MICT است، زیرا به دلیل تنوع تمرینات (تکرار تمرین و استراحت) و در نتیجه پایداری طولانی مدت افراد به این نوع تمرینات، میزان اثربخشی این نوع تمرینات برای افزایش آمادگی قلبی تنفسی بالاتر است (۱۹، ۲۰). جذابیت اصلی HIIT این است که این نوع تمرینات را می‌توان در مدت زمان کوتاهی (در مقایسه با تمرینات هوازی سنتی و تداومی) اجرا کرد (۲۱). به علاوه تمرینات HIIT در مقایسه با MICT دستاوردهای قلبی متابولیک برابر یا بهتری را در یک دوره‌ی زمانی کوتاه‌تر ایجاد می‌کند، در حالی که هیچ تأثیری بر ترکیب بدن و آمادگی عضلانی ندارد (۲۲). HIIT با پروتکل ۴ تکرار ۴ دقیقه‌ای، نسبت به MICT برای افزایش آمادگی قلبی و تنفسی در بزرگسالان مؤثرتر است (۲۰). علاوه بر این، محققان گزارش کردند HIIT در مقایسه با MICT باعث افزایش بیشتری در عملکرد گشادکننده‌ی اندوتلیال در بزرگسالان مبتلا به بیماری‌های متابولیک و قلبی-عروقی می‌شود (۲۳).

با توجه به اینکه تمرین ورزشی یکی از مداخلات اصلی و مهم در مدیریت چاقی است؛ انتخاب بهترین پروتکل ورزشی برای درمان این بیماری و عوارض آن بسیار حائز اهمیت است. بنابراین هدف از

بزرگسالان دارای اضافه وزن و چاق با رده‌ی سنی ۱۸ تا ۶۰ سال؛
 ۳- مطالعات انجام شده بر روی بزرگسالانی که سابقه‌ی ورزشی
 نداشتند؛ ۴- مطالعات بررسی کننده‌ی اثر تمرینات تناوبی با شدت بالا
 در برابر گروه تمرینات تداومی با شدت متوسط؛ ۵- مطالعات
 اندازه‌گیری کننده‌ی وزن بدن و ترکیب بدن (درصد چربی بدن،
 توده‌ی چربی به کیلوگرم، توده‌ی عضلانی بدن). معیارهای خروج
 شامل مقالات حیوانی، پایان‌نامه، مقالات در همایش، مطالعات متقاطع
 (Crossover) و مطالعاتی که بر روی سالمندان (بالتر از ۶۰ سال) و
 یا کودکان و نوجوانان (کمتر از ۱۸ سال) انجام شده بود. همچنین
 مطالعاتی که اثر تمرین تناوبی با شدت بالا و یا تمرین تداومی با
 شدت متوسط را در مقایسه با گروه شاهد (بدون انجام تمرین
 ورزشی) بررسی کرده بودند، از پژوهش فراتحلیل حاضر خارج
 شدند. لازم به ذکر است که مطالعات متقاطع به دلیل تعداد کم و
 کاهش ناهمگونی (هتروژنیته) حذف شدند. علاوه بر این، مطالعات با
 عدم داده‌های کافی برای انجام فراتحلیل از مطالعه‌ی حاضر خارج شدند.
 بررسی اولیه‌ی مقالات به صورت مستقل توسط دو محقق انجام شد و
 هرگونه اختلاف نظر با راهنمایی محقق سوم بررسی و
 حل گردید.

استخراج داده‌ها: پس از بررسی کامل تمام مقالات، داده‌های وزن
 بدن، درصد چربی بدن، توده‌ی چربی به کیلوگرم و توده‌ی عضلانی
 توسط دو نویسنده به طور مستقل استخراج شد و هرگونه اختلاف نظر
 با محقق سوم مجدداً مورد بررسی قرار گرفت و در انتها تصمیم نهایی
 بین سه محقق انجام شد. اطلاعات مربوط به نوع مطالعه، نویسنده‌ی
 اول، سال انتشار، تصادفی یا غیرتصادفی بودن، تعداد نمونه، کیفیت
 مطالعه؛ ویژگی‌های آزمونی‌ها شامل: سن، جنسیت، پروتکل تمرین
 تناوبی و یا تداومی (نوع مداخله، طول مداخله، تعداد جلسات در
 هفته و شدت تمرین) و مداخله یا عدم مداخله‌ی رژیم غذایی
 استخراج شد. در صورت نبود وجود داده‌های کافی برای انجام
 فراتحلیل، از طریق ایمیل با نویسنده‌ی مسؤول، مکاتبه صورت گرفت
 و داده‌های مورد نیاز مطالعه فراتحلیل حاضر دریافت شد. همچنین،
 در صورت عدم پاسخگویی یا عدم دریافت از سوی نویسنده‌ی مقاله،
 استخراج داده‌ها از نمودار مقالات با استفاده از Getdata و یا تخمین
 انحراف استاندارد از خطای استاندارد میانگین صورت گرفت. حاصل
 ضرب میانگین در مجذور تعداد آزمودنی‌ها برابر با انحراف استاندارد
 است (۲۴، ۲۵).

بررسی کیفیت مقالات: بررسی کیفیت مقالات نیز توسط دو
 نویسنده به طور مستقل انجام شد. ارزیابی کیفیت مطالعات با استفاده
 از چک‌لیست ۹ سؤالی Pedro انجام شد (۲۶، ۲۷). معیارهای ارزیابی
 شامل موارد زیر بود: ۱- مشخص بودن ضوابط واجد شرایط بودن

آزمودنی‌ها، ۲- اختصاص شرکت‌کنندگان به طور تصادفی به گروه‌های
 مختلف، ۳- آشنایی نداشتن شرکت‌کنندگان نسبت به
 گروه‌بندی‌های‌شان، ۴- همگن بودن آزمودنی‌ها از نظر وزن بدن در
 گروه‌های مختلف مطالعه، ۵- وجود ارزیابی یک سو کور برای متغیر
 اصلی پژوهش (Blinding of all assessors)، ۶- خروج کمتر از
 ۱۵ درصد شرکت‌کنندگان از پژوهش، ۷- انجام تجزیه و تحلیل
 به صورت (ITT (Intention to treat)، ۸- وجود گزارش تفاوت
 آماری بین گروهی برای متغیر اصلی پژوهش، ۹- وجود گزارش
 میانگین، انحراف معیار و میزان معنی‌داری (P). به تمام سؤالات
 چک‌لیست Pedro، با دو گزینه‌ی بله ✓ و یا خیر ✗ پاسخ داده شد.
 امتیاز حداقل صفر و حداکثر، ۹ بود که در آن ارزش عددی بالاتر،
 نمایانگر کیفیت بالاتر مطالعه بود (جدول ۱).

فراتحلیل: مطالعه‌ی فراتحلیل حاضر برای تعیین مقایسه‌ی اثر
 تمرینات تناوبی با شدت بالا و تمرینات تداومی با شدت متوسط بر
 ترکیب بدن در بزرگسالان دارای اضافه وزن و چاق انجام شد. در این
 مطالعه، برای انجام تجزیه و تحلیل آماری از میانگین، انحراف
 استاندارد و حجم نمونه استفاده شد. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده
 از مدل اثر ثابت (Fixed effect model) انجام شد و تفاوت میانگین
 وزنی (WMD (Weighted mean difference) و فاصله‌ی اطمینان،
 ۹۵ درصد در نظر گرفته شد. برای تعیین عدم تجانس (ناهمگونی)
 (Heterogeneity) مطالعات، از آزمون I^2 استفاده شد که طبق
 دستورالعمل کوکران، مقدار ناهمگونی به صورت
 <math>I^2 < 25\%</math> = ناهمگونی کم، <math>I^2 < 50\%</math> = ناهمگونی متوسط،
 $I^2 > 75\%$ = ناهمگونی زیاد تفسیر شد (۲۸). لازم به ذکر است اثر ثابت
 برای ناهمگونی کمتر از ۲۵ درصد و از مدل اثر تصادفی برای
 ناهمگونی بیشتر از ۲۵ درصد استفاده شد. در صورت وجود ناهمگونی،
 در ادامه تحلیل حساسیت (Sensitivity analysis) از طریق روش خارج
 کردن یک‌به‌یک مطالعات (Leave one-out method) با لحاظ کردن I^2
 کمتر از ۲۵ به عنوان ملاک انجام شد. سوگیری انتشار نیز با استفاده از
 تفسیر بصری از فونل پلات بررسی گردید که در صورت مشاهده‌ی
 سوگیری، تست Egger به عنوان یک تست تعیین‌کننده‌ی ثانویه
 استفاده شد که در آن سطح معنی‌داری برابر با ۰/۱ به عنوان وجود
 سوگیری انتشار معنی‌دار در نظر گرفته شد (۲۹). تحلیل زیرگروهی
 بر اساس سن آزمودنی‌ها (≥ 40 و یا < 40 سال)، طول مدت مداخله‌ی
 تمرین (≥ 8 هفته و یا < 8 هفته) و (BMI (Body mass index) اولیه
 آزمودنی‌ها (اضافه وزن «۲۵-۲۹/۹» و یا چاق «مساوی و بیشتر از ۳۰»
 انجام شد (۳۰). تجزیه و تحلیل آماری با استفاده از
 نرم‌افزار CMA2 (Comprehensive meta-analysis) انجام گردید.

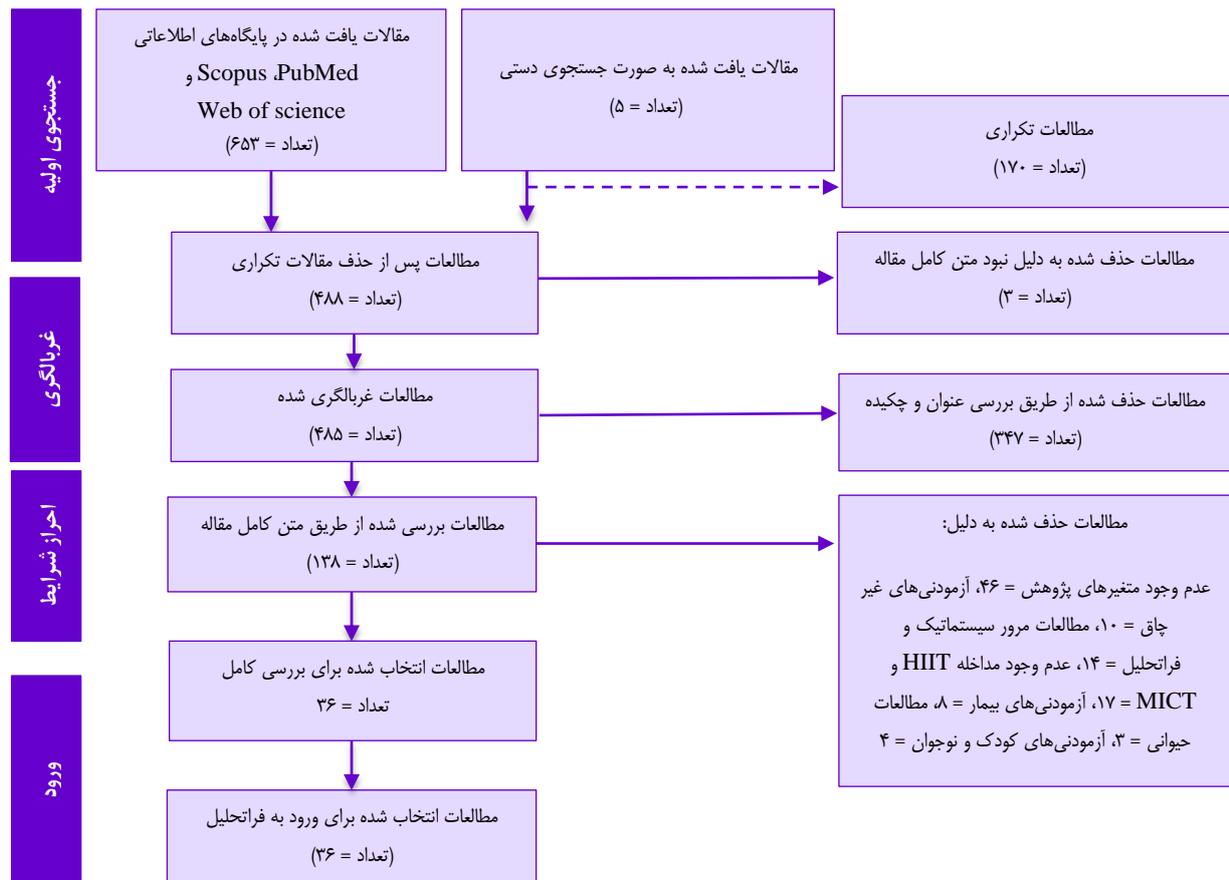
جدول ۱. بررسی کیفیت مطالعات

امتیاز	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	مطالعه - سال
۴	✓	✓	×	✓	×	×	×	✓	×	D'Amuri و همکاران (۲۰۲۲) (۵۰)
۵	✓	✓	×	✓	×	✓	×	×	✓	Ahn و همکاران (۲۰۲۲) (۵۱)
۵	✓	✓	×	×	×	✓	×	✓	✓	Shi و همکاران (۲۰۲۲) (۵۲)
۷	✓	✓	✓	✓	×	✓	×	✓	✓	Amorim Oliveira و همکاران (۲۰۲۲) (۵۳)
۵	✓	✓	×	×	×	✓	×	✓	✓	Beer و همکاران (۲۰۲۲) (۵۴)
۶	✓	✓	×	×	×	✓	×	✓	✓	Saeidi و همکاران (۲۰۲۲) (۵۵)
۶	✓	✓	×	×	×	✓	×	✓	✓	D'Amuri و همکاران (۲۰۲۱) (۵۶)
۵	✓	✓	×	✓	×	×	×	✓	✓	Petrick و همکاران (۲۰۲۱) (۵۷)
۷	✓	✓	×	✓	×	✓	×	✓	✓	Hu و همکاران (۲۰۲۱) (۵۸)
۵	✓	✓	×	×	×	✓	×	✓	✓	Zhang و همکاران (۲۰۲۱) (۵۹)
۶	✓	✓	×	✓	×	✓	×	✓	✓	Poon و همکاران (۲۰۲۰) (۶۰)
۵	✓	✓	×	✓	×	×	×	✓	✓	Ram و همکاران (۲۰۲۰) (۴۶)
۶	✓	✓	×	✓	×	✓	×	✓	✓	Zapata-Lamana و همکاران (۲۰۱۸) (۶۱)
۵	✓	✓	×	✓	×	×	×	✓	✓	Barry و همکاران (۲۰۱۷) (۶۲)
۶	✓	✓	×	✓	×	✓	×	✓	✓	Bartlett و همکاران (۲۰۱۷) (۶۳)
۵	✓	✓	×	✓	×	✓	×	×	✓	Elmer و همکاران (۲۰۱۶) (۳۱)
۵	✓	✓	×	×	×	✓	×	✓	✓	Kong و همکاران (۲۰۱۶) (۶۴)
۵	✓	✓	×	✓	×	✓	×	✓	×	Cooper و همکاران (۲۰۱۶) (۶۵)
۶	✓	✓	✓	✓	×	✓	×	✓	×	Shepherd و همکاران (۲۰۱۵) (۶۶)
۷	✓	✓	✓	✓	×	✓	×	✓	✓	Keating و همکاران (۲۰۱۴) (۶۷)
۷	✓	✓	×	✓	✓	✓	×	✓	✓	Schjerve و همکاران (۲۰۰۸) (۶۸)
۴	✓	✓	×	×	×	×	×	✓	✓	Moreira و همکاران (۲۰۰۸) (۶۹)
۵	✓	✓	×	×	×	✓	×	✓	✓	Chin و همکاران (۲۰۲۰) (۷۰)
۵	✓	✓	×	✓	×	×	×	✓	✓	Vaccari و همکاران (۲۰۲۰) (۷۱)
۶	✓	✓	×	×	✓	✓	×	✓	✓	Tucker و همکاران (۲۰۲۱) (۷۲)
۶	✓	✓	×	✓	×	✓	×	✓	✓	ابراهیمی و شیخ الاسلامی (۲۰۱۸) (۴۹)
۵	✓	✓	×	×	×	✓	×	✓	✓	احمدی و همکاران (۲۰۱۶) (۷۳)
۴	✓	✓	×	✓	×	×	×	✓	×	Eimarieskandari و همکاران (۲۰۱۲) (۷۴)
۸	✓	✓	✓	✓	×	✓	✓	✓	✓	Fisher و همکاران (۲۰۱۵) (۷۵)
۴	✓	✓	×	✓	×	✓	×	×	×	Gillen و همکاران (۲۰۱۶) (۷۶)
۵	✓	✓	×	×	✓	×	×	✓	✓	Sawyer و همکاران (۲۰۱۶) (۷۷)
۵	✓	✓	×	✓	×	✓	×	✓	×	Sim و همکاران (۲۰۱۵) (۷۸)
۵	✓	✓	×	×	×	✓	×	✓	✓	Zhang و همکاران (۲۰۱۵) (۶)
۶	✓	✓	×	✓	×	✓	×	✓	✓	Higgins و همکاران (۲۰۱۶) (۷۹)
۵	✓	✓	×	✓	×	✓	×	×	✓	Ahmadizad و همکاران (۲۰۱۵) (۸۰)
۴	✓	✓	×	✓	×	×	×	✓	×	Cocks و همکاران (۲۰۱۵) (۸۱)

۱۰۲ مقاله از مطالعه‌ی حاضر خارج شدند. در نهایت، ۳۶ مطالعه وارد فراتحلیل حاضر شدند (شکل ۱، جدول ۲). ۳۷ مداخله برای متغیر وزن بدن، ۳۸ مداخله برای متغیر درصد چربی بدن، ۲۷ مداخله برای توده‌ی چربی (کیلوگرم) و ۲۲ مداخله برای توده‌ی عضلانی (کیلوگرم) وجود داشت.

یافته‌ها

بر اساس جستجو در پایگاه‌های اطلاعات علمی تا آبان‌ماه ۱۴۰۱، ۶۵۸ مقاله یافت شد. پس از حذف مقالات تکراری (۱۷۰ مقاله) و پس از بررسی عناوین و چکیده‌ی مقالات، در نهایت ۱۳۸ مقاله برای ارزیابی متن کامل انتخاب شدند که پس از بررسی متن کامل مقالات،

شکل ۱. فلوچارت انتخاب مطالعات

نتایج فراتحلیل

تحلیل اصلی و تحلیل زیرگروهی

وزن بدن: تجزیه و تحلیل داده‌های ۳۷ مداخله نشان داد که HIIT سبب تغییر معنی‌دار وزن بدن [P = ۰/۳، WMD = ۰/۳۷] نسبت به MICT در بزرگسالان دارای اضافه وزن و چاق نشد (شکل ۲). با استفاده از آزمون I^2 ناهمگونی بررسی شد و نتایج نشان داد که ناهمگونی وجود ندارد (P = ۱/۰، $I^2 = ۰/۰۱$).

نتایج تحلیل زیرگروهی بر اساس سن آزمودنی‌ها نشان داد که HIIT سبب تغییر معنی‌دار وزن بدن در آزمودنی‌های کمتر از ۴۰ سال [P = ۰/۵، WMD = ۰/۳ (۱/۲۲-۰/۵۵)] و آزمودنی‌های بیشتر از ۴۰ سال [P = ۰/۵، WMD = ۰/۹ (۲/۹-۲/۰۹)] مداخله، نسبت به MICT در بزرگسالان دارای اضافه وزن و چاق نشد.

نتایج تحلیل زیرگروهی بر اساس BMI آزمودنی‌ها نشان داد که HIIT سبب تغییر معنی‌دار وزن بدن در آزمودنی‌های دارای اضافه وزن (BMI ۲۵-۲۹) [P = ۰/۹، WMD = ۰/۵ (۱/۸۵-۲۲) مداخله]، و آزمودنی‌های چاق (BMI بیشتر از ۳۰) [P = ۰/۵، WMD = ۰/۰۵ (۱۵) مداخله]، نسبت به MICT [P = ۰/۲، WMD = ۰/۶ (۳/۹-۲/۰۹)] مداخله، نداشت.

ویژگی آزمودنی‌ها: ۱۰۹۶ آزمودنی وارد مطالعه فراتحلیل

حاضر شدند که همه شرکت‌کنندگان، بزرگسالان دارای اضافه وزن و چاق بودند. ۶۰۳ آزمودنی با میانگین سن $41/68 \pm 30/95$ و میانگین BMI ($29/81 \pm 3/36$) در گروه HIIT و ۴۹۳ آزمودنی با میانگین سن ($30/98 \pm 5$) و میانگین BMI ($29/6 \pm 3/5$) در گروه MICT بودند. همه شرکت‌کنندگان پیش از شروع پروتکل ورزشی، غیرفعال بودند (جدول ۲). تعداد آزمودنی‌های هر مطالعه در محدوده ۱۲ و ۷۸ (۳۲) بود.

ویژگی پروتکل‌های تمرین: ۳۶ مطالعه وارد مطالعه فراتحلیل

حاضر شدند. حداقل مدت هر جلسه برای تمرینات تناوبی از ۱۳ تا ۹۶ دقیقه و برای تمرینات تداومی از ۲۰ تا ۹۵ دقیقه بود. شدت تمرین برای تمرینات تناوبی از ۷۰ تا ۱۰۰ $Vo2peak$ و برای تمرینات تداومی ۵۰ تا ۸۰ $Vo2peak$ بود.

کیفیت مطالعات: نتایج بررسی کیفیت مقالات با استفاده از

Pedro نشان داد که ۵ مطالعه دارای امتیاز ۴، ۱۷ مطالعه دارای امتیاز ۵، ۹ مطالعه دارای امتیاز ۶، ۴ مطالعه دارای امتیاز ۷ و یک مطالعه دارای امتیاز ۸ بود (جدول ۱).

جدول ۲. ویژگی آزمودنی‌ها و پروتکل ورزشی

مداخله رژیم غذایی	شدت تمرین	مدت تمرین (دقیقه)	طول مداخله به هفته (تعداد جلسات در هفته)	BMI (kg/m ²)	سن (سال)	متغیرها	ویژگی‌های آزمودنی‌ها	نمونه (جنسیت)	نوع مطالعه - کشور	مطالعه - سال
-	HIIT: ۳ دقیقه با شدت ۱۰۰٪ Vo ₂ peak و استراحت ۱/۵-۳۰ دقیقه با ۵۰٪ Vo ₂ peak ریکاوری	HIIT - MICT -	۱۲ (۳)	HIIT: ۳۴/۸ ± ۴/۱۴ MICT: ۳۴/۴۶ ± ۲/۵۱	HIIT (۱۶ نفر): ۴۰/۱ ± ۰/۷ MICT (۱۶ نفر): ۳۷/۲ ± ۹/۱	وزن بدن درصد چربی توده‌ی چربی (kg) توده‌ی عضلانی (Kg)	چاق	۳۲ زن و مرد	RCT-ایتالیا	D'Amuri و همکاران (۵۰) ۲۰۲۲
-	HIIT: ۲۷۰۰ ثانیه با ۷۰٪ HRmax، MICT: ۱۸۰ ثانیه گرم کردن با ۶۵٪ HRmax، ۶۰۰ ثانیه تمرینات تناوبی با ۹۰٪ HRmax، ۱۸۰ ثانیه سرد کردن با ۶۵٪ HRmax	HIIT: ۲۵ MICT: ۴۵	۱۲ (۴)	HIIT: ۳۳/۳ ± ۱/۱ MICT: ۳۳/۴ ± ۳/۲	HIIT (۱۹ نفر): ۳۱ ± ۷ MICT (۱۷ نفر): ۳۰ ± ۶	وزن بدن توده‌ی چربی (Kg)	چاق	۳۶ زن	NRs-آمریکا	Ahn و همکاران (۵۱) ۲۰۲۲
-	HIIT: ۹۰ تا ۶۰ ثانیه با شدت ۸۰-۹۵٪ HRmax و استراحت ۶۰ ثانیه MICT: ۷۰-۶۰٪ HRmax	HIIT: ۲۵-۴۵ MICT: ۵۵	۸ (۳-۴)	HIIT: ≥۳۰ MICT: ≥۳۰	HIIT (۲۱ نفر): ۲۰/۸۶ ± ۱/۶۲ MICT (۲۲ نفر): ۲۰/۷۶ ± ۱/۱۴	درصد چربی توده‌ی چربی (kg) توده‌ی عضلانی (kg)	چاق	۴۳ مرد	RCT-چین	Shi و همکاران (۵۲) ۲۰۲۲
-	HIIT: ۱۰ تکرار ۱ دقیقه با RPE ۱۵-۱۷ و یک دقیقه استراحت فعال MICT: -	HIIT: ۳۰ MICT: ۴۰	۱۲ (۳)	HIIT: ۲۹ ± ۲/۵ MICT: ۲۹/۱ ± ۲/۵	HIIT (۴۳ نفر): ۲۹/۷ ± ۸/۳ MICT (۲۱ نفر): ۳۳/۲ ± ۶/۶	درصد چربی	اضافه وزن	۶۴ مرد و زن	RCT-برزیل	Amorim و Oliveira و همکاران (۵۳) ۲۰۲۲
-	HIIT: ۲۴-۴۰ تکرار ۱۵ ثانیه با شدت ۷۰٪ Vo ₂ peak و ۶۰ ثانیه با شدت ۳۲٪ Vo ₂ peak MICT: ۶۰٪ Vo ₂ peak	HIIT: ۳۵-۵۵ MICT: ۳۵	۱۲ (۳)	HIIT: ۲۹/۶ ± ۳/۸ MICT: ۲۹/۶ ± ۳/۸	HIIT (۱۸ نفر): ۲۹/۲ ± ۷/۱ MICT (۱۸ نفر): ۲۶/۷ ± ۷	وزن بدن توده‌ی چربی (kg) توده‌ی عضلانی (kg)	اضافه وزن	۳۶ مرد و زن	RCT-استرالیا	Beer و همکاران (۵۴) ۲۰۲۲
-	HIIT: ۶ تکرار ۳ دقیقه با شدت ۹۰٪ Vo ₂ peak و ۳ دقیقه با شدت ۵۰٪ Vo ₂ peak MICT: ۷۰٪ Vo ₂ peak	HIIT: ۵۰ MICT: ۳۶	۱۲ (۳)	HIIT: ۳۳/۹ ± ۲/۳۱ MICT: ۳۱/۵ ± ۳/۵۹	HIIT (۱۵ نفر): ۲۷/۶ ± ۸/۴ MICT (۱۵ نفر): ۲۷/۶ ± ۸/۴	وزن بدن توده‌ی چربی (kg) توده‌ی عضلانی (kg)	چاق	۳۰ مرد	RCT-ایران	Saeidi و همکاران (۵۵) ۲۰۲۲
-	HIIT: ۷-۳ تکرار ۳ دقیقه با شدت ۱۰۰٪ با استراحت فعال ۱/۵ دقیقه با شدت ۵۰٪ Vo ₂ peak MICT: ۶۰٪ Vo ₂ peak	HIIT: ۳۵ MICT: ۴۷	۱۲ (۳)	HIIT: ۳۵/۱ ± ۳/۶ MICT: ۳۶/۱ ± ۵/۱	HIIT (۱۶ نفر): ۴۰ ± ۷ MICT (۱۶ نفر): ۳۷ ± ۹	وزن بدن درصد چربی توده‌ی چربی (Kg) توده‌ی عضلانی (Kg)	چاق	۳۲ مرد	RCT-ایتالیا	D'Amuri و همکاران (۵۶) ۲۰۲۱

ادامه جدول ۲. ویژگی آزمودنی‌ها و پروتکل ورزشی

مداخله رژیم غذایی	شدت تمرین	مدت تمرین (دقیقه)	طول مداخله به هفته (تعداد جلسات در هفته)	BMI (kg/m ²)	سن (سال)	متغیرها	ویژگی‌های آزمودنی‌ها	نمونه (جنسیت)	نوع مطالعه - کشور	سال مطالعه - همکاران
-	HIIT: ۴-۶ تکرار ۳۰ ثانیه با شدت ۳۵۰-۳۵۹ وات	HIIT: ۱۳-۱۸	۶ (۵)	HIIT: ۲۳/۹ ± ۲/۴ MICT: ۳۴/۱ ± ۴/۳	HIIT (۱۲ نفر): ۷۰-۱۸ MICT (۱۱ نفر): ۷۰-۱۸	وزن بدن درصد چربی توده‌ی چربی (Kg)	چاق	۲۳ مرد	RCT-کانادا	Petrick و همکاران ۲۰۲۱ (۵۷)
-	MICT: ۳۰-۴۰ دقیقه با شدت ۶۰٪ توان HIIT: ۹ تکرار ۴ دقیقه‌ای با شدت ۹۰٪ Vo2peak و ۳ دقیقه استراحت.	MICT: ۴۰-۳۰ HIIT1: ۲۰ HIIT2: ۶۰ MICT: ۶۵	۱۲ (۳)	HIIT1: ۲۵/۵ ± ۲/۴ HIIT2: ۲۵/۶ ± ۲/۳ MICT: ۲۵/۸ ± ۲/۶	HIIT1 (۱۵ نفر): ۲۱/۵ ± ۱/۷ HIIT2 (۱۵ نفر): ۲۱/۴ ± ۱/۰ MICT (۱۵ نفر): ۲۰/۹ ± ۱/۴	وزن بدن توده‌ی چربی (Kg) توده‌ی عضلانی (Kg)	اضافه وزن	۴۵ زن	RCT-چین	Hu و همکاران ۲۰۲۱ (۵۸)
-	HIIT: ۸۰ تکرار ۶ ثانیه ای با شدت ۱-۵ درصد وزن بدن با ۹ ثانیه استراحت HIIT1: ۴۰ تکرار ۶ ثانیه‌ای با ۳۹ تکرار ۹ ثانیه‌ای استراحت غیر فعال HIIT2: ۱ دقیقه با شدت Vo2peak و ۱/۵ دقیقه استراحت غیر فعال HIIT3: ۴ دقیقه با شدت Vo2peak و ۳ دقیقه استراحت غیر فعال MICT: ۶۰٪ Vo2peak	HIIT1: ۲۵ HIIT2 HIIT3 MICT	۱۲ (۳-۴)	HIIT1: ۲۶/۰ ± ۲/۹ HIIT2: ۲۶/۱ ± ۳/۲ HIIT3: ۲۵/۶ ± ۲/۴ MICT: ۲۵/۱ ± ۳/۰	HIIT1 (۱۱ نفر): ۱۹/۷ ± ۱/۱ HIIT2 (۱۲ نفر): ۱۹/۷ ± ۱/۳ HIIT3 (۱۲ نفر): ۲۰/۹ ± ۱/۷ MICT (۱۱ نفر): ۲۱/۰ ± ۲/۴	وزن بدن درصد چربی توده‌ی چربی (Kg)	اضافه وزن	۴۶ زن	RCT-چین	Zhang و همکاران ۲۰۲۱ (۵۹)
-	HIIT: ۱۰ تا ۱ دقیقه‌ای با شدت ۸۰-۹۰٪ HRmax با ۱ دقیقه استراحت فعال MICT: ۵۰ دقیقه با شدت HRmax ۷۰-۵۶	HIIT: ۲۹-۲۱ MICT: ۶۰-۴۰	۸ (۳)	HIIT: ۲۶/۱ ± ۱/۶ MICT: ۲۵/۶ ± ۳/۱	HIIT (۱۲ نفر): ۴۸/۱ ± ۵/۲ MICT (۱۲ نفر): ۴۸/۱ ± ۵/۲	وزن بدن درصد چربی	اضافه وزن	۲۴ مرد	RCT-چین	Poon و همکاران ۲۰۲۰ (۶۰)
-	HIIT: ۱۰ تکرار ۱ دقیقه با شدت ۹۰٪ HRmax با ۱ دقیقه استراحت فعال MICT: ۶۵-۷۵٪ HRmax	HIIT: ۲۴ MICT: ۳۰	۶ (۳)	HIIT: ۲۸/۱ ± ۴/۱ MICT: ۲۷/۴ ± ۴/۰	HIIT (۱۶ نفر): ۳۰ ± ۶ MICT (۱۲ نفر): ۲۶ ± ۸	درصد چربی توده‌ی چربی (Kg)	اضافه وزن	۲۸ مرد	RCT-استرالیا	Ram و همکاران ۲۰۱۸ (۴۶)
-	HIIT: ۴ است ۴ تکراری با ۶۰ ثانیه و ۲ دقیقه استراحت بین تکرارها و ۴ دقیقه استراحت بین ست‌ها با شدت Vo2peak ۹۰٪ MICT: ۴۵-۵۰ دقیقه با شدت ۹۵٪ آستانه تهویه‌ای	HIIT: ۵۷ MICT: ۵۰-۴۵	۱۲ (۳)	HIIT: ۳۱/۹ ± ۳/۰ MICT: ۳۲/۲ ± ۴/۱	HIIT (۱۴ نفر): ۲۱/۲ ± ۱/۴ MICT (۱۴ نفر): ۲۱/۳ ± ۱/۴	وزن بدن توده‌ی چربی (Kg) توده‌ی عضلانی (Kg)	چاق	۲۸ زن	RCT-آمریکا	Zapata-Lamana و همکاران ۲۰۲۰ (۶۱)

ادامه جدول ۲. ویژگی آزمودنی‌ها و پروتکل ورزشی

مداخله رژیمی	شدت تمرین	مدت تمرین (دقیقه)	طول مداخله به هفته (تعداد جلسات در هفته)	BMI (kg/m ²)	سن (سال)	متغیرها	ویژگی‌های آزمودنی‌ها	نمونه (جنسیت)	نوع مطالعه - کشور	سال مطالعه
-	HIIT: ۴-۱۰ تکرار ۱ دقیقه ای MICT: ۶۵٪ HRmax	HIIT: ۱۲-۲۵ MICT: ۲۰-۵۰	۱۰ (۲)	HIIT: ۳۲/۶ ± ۸/۴ MICT: ۳۰/۶ ± ۵/۴	HIIT (۱۹ نفر): ۴۸/۶ ± ۸/۲ MICT (۱۸ نفر): ۴۴/۷ ± ۱۱/۰	درصد چربی توده‌ی چربی (kg) توده‌ی عضلانی (kg)	چاق	۲۷ مرد و زن	RCT-انگلستان	Barry و همکاران ۲۰۱۷ (۶۲)
-	HIIT: تمرین با شدت بیش از ۹۰٪ HRmax با مدت ۱۵-۶۰ ثانیه MICT: ۷۰٪ HRmax	HIIT: ۱۸-۲۵ MICT: ۳۰-۴۵	HIIT: ۱۰ (۳) MICT: ۱۰ (۵)	HIIT: ۲۸/۱ ± ۶/۱ MICT: ۲۸/۱ ± ۴/۷	HIIT (۱۴ نفر): ۴۲ ± ۱۲ MICT (۱۳ نفر): ۴۵ ± ۱۰	وزن بدن درصد چربی	اضافه وزن	۲۷ زن و مرد	RCT-انگلستان	Bartlett و همکاران ۲۰۱۷ (۶۳)
-	HIIT: ۱۲ تکرار ۱ دقیقه با شدت ۹۰-۱۱۰٪ Vo2peak و استراحت فعال ۱ دقیقه با شدت Vo2peak/۵۰ MICT: ۷۰-۸۰٪ Vo2peak	HIIT: ۳۰ MICT: ۳۰	۸ (۳)	HIIT: ۲۵/۷ ± ۲/۹ MICT: ۲۷/۱ ± ۴/۸	HIIT (۶ نفر): ۲۱/۴ ± ۱/۱ MICT (۶ نفر): ۲۱/۸ ± ۲/۱	وزن بدن درصد چربی	اضافه وزن	۱۲ مرد	NRs-آمریکا	Elmer و همکاران ۲۰۱۶ (۳۱)
-	HIIT: ۶۰ تکرار ۸ ثانیه رکاب زدن با سرعت بالا و ۱۲ ثانیه ریکواری غیر فعال MICT: ۶۵٪ pre-Vo2peak	HIIT: ۲۰ MICT: ۴۰	۵ (۴)	HIIT: ۲۵/۵ ± ۲/۱ MICT: ۲۵/۹ ± ۲/۲	HIIT (۱۰ نفر): ۱۹/۸ ± ۰/۸ MICT (۸ نفر): ۱۹/۹ ± ۲/۱	وزن بدن درصد چربی توده چربی (kg)	اضافه وزن	۱۸ زن	RCT-چین	Kong و همکاران ۲۰۱۶ (۶۴)
-	HIIT1: ۴-۱۰ تکرار ۳۰ ثانیه و ۳ دقیقه استراحت غیر فعال HIIT2: ۱۰ تکرار ۳۰ ثانیه و ۳ دقیقه استراحت فعال MICT: ۸۰-۸۵٪ HRmax	HIIT1: ۱۶-۳۷ HIIT2: ۱۶-۳۷ MICT: ۵۰-۶۰	HIIT1: ۱۲ (۳) HIIT2: ۱۲ (۳) MICT: ۱۲ (۳)	HIIT1: ۲۹/۷ ± ۴ HIIT2: ۲۹/۷ ± ۴ MICT: ۳۰/۶ ± ۴/۴	HIIT1 (۱۵ نفر): ۴۷/۲ ± ۵/۱ HIIT2 (۱۵ نفر): ۴۹/۱ ± ۵/۳ MICT (۱۵ نفر): ۵۱/۱ ± ۵/۷	وزن بدن درصد چربی توده‌ی چربی (kg) توده‌ی عضلانی (kg)	اضافه وزن	۴۵ مرد	RCT-استرالیا	Cooper و همکاران ۲۰۱۶ (۶۵)
-	HIIT: ۴-۱۲ تکراری ۱۵-۶۰ ثانیه با شدت بیش از ۹۰٪ HRmax و استراحت ۴۵-۱۲۰ ثانیه MICT: ۷۰٪ HRmax	HIIT: ۲۰-۲۵ MICT: ۳۰-۴۵	۱۰ (۳-۵)	HIIT: ۲۷/۷ ± ۵ MICT: ۲۷/۷ ± ۴/۶	HIIT (۴۲ نفر): ۴۲ ± ۱۱ MICT (۳۶ نفر): ۴۳ ± ۱۱	وزن بدن درصد چربی توده‌ی چربی (kg) توده‌ی عضلانی (kg)	اضافه وزن	۷۸ مرد و زن	RCT-انگلستان	Shepherd و همکاران ۲۰۱۵ (۶۶)
-	HIIT: ۴-۶ تکراری ۳۰-۶۰ ثانیه با شدت ۱۲۰٪ Vo2peak و استراحت ۱۲۰-۱۸۰ ثانیه MICT: ۵۰-۶۵٪ Vo2peak	HIIT: ۴۴-۹۶ MICT: ۴۵-۳۰	۱۲ (۳)	HIIT: ۲۸/۲ ± ۱/۸ MICT: ۲۸/۵ ± ۲/۱۶	HIIT (۱۳ نفر): ۴۱/۸ ± ۹/۷۲ MICT (۱۳ نفر): ۴۴/۱ ± ۶/۴۸	وزن بدن درصد چربی	اضافه وزن	۲۶ مرد و زن	RCT-استرالیا	Keating و همکاران ۲۰۱۴ (۶۷)

ادامه جدول ۲. ویژگی آزمودنی‌ها و پروتکل ورزشی

مداخله رژیم غذایی	شدت تمرین	مدت تمرین (دقیقه)	طول مداخله به هفته (تعداد جلسات در هفته)	BMI (kg/m ²)	سن (سال)	متغیرها	ویژگی‌های آزمودنی‌ها	نمونه (جنسیت)	نوع مطالعه - کشور	سال مطالعه - سال
-	HIIT: ۴ تکراری ۴ دقیقه‌ای با شدت ۸۵-۹۵٪ HRmax و استراحت فعال ۳ دقیقه با شدت HRmax/۶۰-۵۰ HIIT: MICT ۶۰-۷۰٪ HRmax	۴۰: HIIT ۴۷: MICT	۱۲ (۳)	۳۶/۶ ± ۴/۴۸: HIIT ۳۶/۷ ± ۵/۰۴: MICT	HIIT (۱۴ نفر): ۴۶/۹ ± ۸/۲۲ MICT (۱۳ نفر): ۴۴/۴ ± ۷/۵۶	وزن بدن درصد چربی	چاق	۲۷ زن	RCT-نروژ	Schjerve و همکاران ۲۰۰۸ (۶۸)
-	HIIT: ۲۰٪ بیشتر از آستانه بی‌هواری فرد MICT: ۲۰٪ کمتر از آستانه بی‌هواری	۶۰-۲۰: HIIT ۶۰-۲۰: MICT	۱۲ (۳)	۲۸/۳ ± ۳/۷: HIIT ۲۷/۵ ± ۱/۹: MICT	HIIT (۷ نفر): ۴۰ ± ۸ MICT (۷ نفر): ۴۰ ± ۸	وزن بدن درصد چربی	اضافه وزن	۱۴ مرد و زن	RCT-برزیل	Moreira و همکاران ۲۰۰۸ (۶۹)
-	HIIT1: ۱۲ تکرار ۱ دقیقه ای با شدت ۹۰٪ HRR و ۱۱ دوره استراحت ۱ دقیقه‌ای با شدت HRR /۷۰ HIIT2: ۱۲ تکرار ۱ دقیقه با شدت ۹۰٪ و ۱۱ دوره استراحت ۱ دقیقه با شدت ۷۰٪ HRR HIIT3: ۱۲ تکرار ۱ دقیقه‌ای با شدت ۹۰٪ HRR و ۱۱ دوره استراحت ۱ دقیقه با شدت HRR /۷۰ HIIT: MICT ۶۰-۷۰٪ HRR	۳۳: HIIT1 ۳۳: HIIT2 ۳۳: HIIT3 ۴۰: MICT	HIIT1: (۱)۸ HIIT2: (۲)۸ HIIT3: (۳)۸ MICT: (۳)۸	HIIT1: >۲۳ HIIT2: >۲۳ HIIT3: >۲۳ MICT: >۲۳	HIIT1 (۹ نفر): ۲۲/۸ ± ۳/۱ HIIT2 (۱۰ نفر): ۲۲/۸ ± ۳/۱ HIIT3 (۱۴ نفر): ۲۲/۸ ± ۳/۱ MICT (۹ نفر): ۲۲/۸ ± ۳/۱	وزن بدن درصد چربی توده‌ی چربی (kg) توده‌ی عضلانی (kg)	اضافه وزن	۴۲ مرد	RCT-هنگ کنگ	Chin و همکاران ۲۰۲۰ (۷۰)
-	HIIT: ۷-۳ تکرار ۳ دقیقه با شدت ۱۰۰٪ Vo2peak و ۱/۵ دقیقه استراحت با شدت ۵۰٪ Vo2peak MICT: Vo2peak /۶۰	۴ ± ۳۳: HIIT ۸ ± ۴۴: MICT	۱۲ (۳)	۳۵/۱ ± ۳/۶: HIIT ۳۶/۱ ± ۵/۲: MICT	HIIT (۱۶ نفر): ۳۹ MICT (۱۶ نفر): ۳۹	وزن بدن توده‌ی چربی (kg) توده‌ی عضلانی (kg)	چاق	۳۲ مرد و زن	RCT-ایتالیا	Vaccari و همکاران ۲۰۲۰ (۷۱)
-	HIIT: ۸-۱۱ تکرار ۱ دقیقه با شدت ۹۰-۹۵٪ HRmax و ۱ دقیقه استراحت فعال بین تکرارها MICT: Vo2peak /۵۰	۳۱-۲۵: HIIT ۵۵-۴۰: MICT	۴ (۴)	۳۰/۲ ± ۳: HIIT ۲۹/۷ ± ۴/۵: MICT	HIIT (۱۰ نفر): ۳۰ ± ۷ MICT (۹ نفر): ۲۹ ± ۷	وزن بدن درصد چربی توده‌ی چربی (kg) توده‌ی عضلانی (kg)	اضافه وزن و چاق	۱۹ مرد	RCT-آمریکا	Tucker و همکاران ۲۰۲۱ (۷۲)

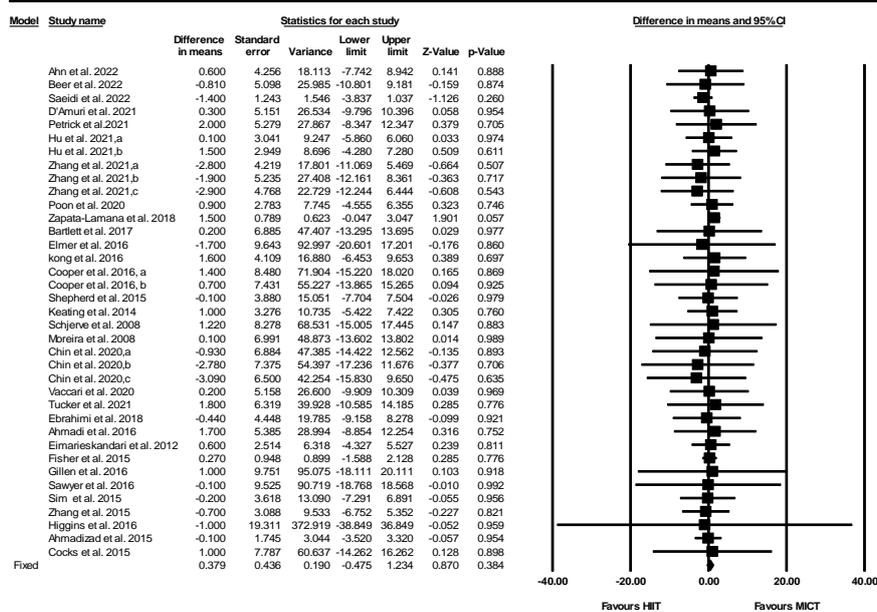
ادامه جدول ۲. ویژگی آزمودنی‌ها و پروتکل ورزشی

مداخله رژیم غذایی	شدت تمرین	مدت تمرین (دقیقه)	طول مداخله به هفته (تعداد جلسات در هفته)	BMI (kg/m ²)	سن (سال)	متغیرها	ویژگی‌های آزمودنی‌ها	نمونه (جنسیت)	نوع مطالعه - کشور	مطالعه - سال
-	HIIT: ۴ تکرار ۴ دقیقه با شدت ۸۵-۹۵٪ HRmax و تکرارهای ۳ دقیقه استراحت فعال با شدت ۶۰-۷۰٪ HRmax MICT: ۴۵	۴۰ :HIIT ۴۵ :MICT	۱۲ (۳)	HIIT: ۳۲/۷۹ ± ۳/۳۱ MICT: ۳۱/۱۱ ± ۳/۲۰	HIIT (۱۰ نفر): ۳۰-۴۵ MICT (۱۴ نفر): ۳۰-۴۵	وزن بدن درصد چربی	چاق	۲۴ زن	RCT-ایران	ابراهیمی و شیخ‌الاسلامی (۲۰۱۸) (۴۹)
-	HIIT: ۶-۴ تکرار ۳۰-۶۰ ثانیه با شدت ۱۲۰٪ Vo2peak و استراحت ۱۲۰-۱۸۰ ثانیه با شدت کم MICT: ۵۰-۶۵٪ Vo2peak	۲۴-۱۸ :HIIT ۴۸-۳۶ :MICT	۱۲ (۶) ۱۲ (۳)	HIIT: ۲۹/۴۷ ± ۶/۲۶ MICT: ۳۰/۱۱ ± ۷/۲۵	HIIT (۹ نفر): ۷/۲ ± ۴۴/۱۵ MICT (۸ نفر): ۶/۵ ± ۴۷/۳	وزن بدن درصد چربی توده‌ی چربی (kg)	اضافه وزن و چاق	۱۷ مرد	RCT-ایران	Ahmadi و همکاران (۲۰۱۶) (۷۳)
-	HIIT: ۴ تکرار ۴ دقیقه با شدت ۸۰-۹۰٪ Vo2peak و ۳ تکرار ۳ دقیقه با شدت ۵۰-۶۰٪ Vo2peak MICT: ۷۰-۵۰٪ HRmax	۳۳ :HIIT ۴۱ :MICT	۸ (۳)	HIIT: ۲۹/۲ ± ۰/۸ MICT: ۳۰/۶۵ ± ۲/۲۵	HIIT (۷ نفر): ۰/۸۹ ± ۲۲/۲۹ MICT (۷ نفر): ۰/۵ ± ۲۱/۳۷	وزن بدن درصد چربی	اضافه وزن و چاق	۱۴ زن	RCT-ایران	Eimarieskan و dari و همکاران (۲۰۱۲) (۷۴)
-	HIIT: ۳۰ ثانیه رکاب زدن با شدت ۸۵٪ حد اکثر توان بی‌هوایی MICT: رکاب زدن با شدت ۵۵-۶۵٪ Vo2peak	۲۰ :HIIT ۶۰-۴۵ :MICT	۶ (۵-۳)	HIIT: ۳۰ ± ۳/۱ MICT: ۲۹ ± ۳/۴	HIIT (۱۵ نفر): ۱/۵ ± ۲۰ MICT (۱۳ نفر): ۱/۵ ± ۲۰	وزن بدن درصد چربی	اضافه وزن و چاق	۲۸ مرد	RCT-آمریکا	Fisher و همکاران (۲۰۱۵) (۷۵)
-	HIIT: ۳ تکرار ۲۰ ثانیه با شدت ۵۰ وات و ۲ دقیقه استراحت با شدت ۵۰ وات MICT: رکاب زدن با شدت ۷۰٪ HRmax	۱۵ :HIIT ۵۵ :MICT	۱۲ (۳-۱)	HIIT: ۵ ± ۲۷ MICT: ۶ ± ۲۶	HIIT (۹ نفر): ۷ ± ۲۷ MICT (۱۰ نفر): ۹ ± ۲۸	وزن بدن درصد چربی	اضافه وزن	۱۹ مرد	NRs-کانادا	Gillen و همکاران (۲۰۱۶) (۷۶)
-	HIIT: ۱۰ تکرار ۱ دقیقه با شدت ۹۰-۹۵٪ HRmax MICT: ۷۵-۷۰٪ HRmax	۲۹ :HIIT ۴۰ :MICT	۸ (۳)	HIIT: ۳۷/۴ ± ۶/۲ MICT: ۳۴/۵ ± ۳/۲	HIIT (۹ نفر): ۸/۹ ± ۳۵/۶ MICT (۹ نفر): ۷/۷ ± ۳۴/۸	وزن بدن درصد چربی توده‌ی چربی (kg) توده‌ی عضلانی (kg)	چاق	۱۸ زن و مرد	RCT-آمریکا	Sawyer و همکاران (۲۰۱۶) (۷۷)

ادامه جدول ۲. ویژگی آزمودنی‌ها و پروتکل ورزشی

مداخله رژیمی غذایی	شدت تمرین	مدت تمرین (دقیقه)	طول مداخله به هفته (تعداد جلسات در هفته)	BMI (kg/m ²)	سن (سال)	متغیرها	ویژگی‌های آزمودنی‌ها	نمونه (جنسیت)	نوع مطالعه - کشور	مطالعه - سال
-	HIIT: تمرین به مدت ۱۵ ثانیه با شدت ۱۷۰٪ Vo2peak با استراحت فعال ۶۰ ثانیه با شدت ۳۲٪ Vo2peak MICT: ۶۰٪ Vo2peak	HIIT: ۳۰-۴۵ MICT: ۳۰-۴۵	۱۲ (۳)	HIIT: ۲۷/۴ ± ۱/۶ MICT: ۲۷/۲ ± ۱/۵	HIIT (۱۰ نفر): ۳۱ ± ۸ MICT (۱۰ نفر): ۳۱ ± ۸	وزن بدن درصد چربی	اضافه وزن	۲۰ مرد	RCT-استرالیا	Sim و همکاران ۲۰۱۵ (۷۸)
-	HIIT: ۴ تکرار ۴ دقیقه با شدت ۸۵-۹۵٪ HRmax و استراحت فعال ۳ دقیقه با شدت ۵۰-۶۰٪ HRmax MICT: ۶۰-۷۰٪ HRmax	HIIT: ۴۰ MICT: ۴۸	۱۲ (۴)	HIIT: ۲۵/۸ ± ۲/۷ MICT: ۲۶ ± ۱/۶	HIIT (۱۲ نفر): ۲۱ ± ۱ MICT (۱۲ نفر): ۲۰/۶ ± ۱/۲	وزن بدن درصد چربی توده‌ی چربی (kg)	اضافه وزن	۲۴ زن	RCT-چین	Zhang و همکاران ۲۰۱۵ (۶)
-	HIIT: ۵-۷ تکرار دوی سرعت با سرعت ۳۰ ثانیه با استراحت ۴ دقیقه بین تکرارها MICT: ۶۰-۷۰٪ HRR	HIIT: ۲۱-۳۶ MICT: ۲۰-۳۰	۶ (۳)	HIIT: >۲۵ MICT: >۲۵	HIIT (۲۳ نفر): ۲۴-۱۸ MICT (۲۹ نفر): ۲۴-۱۸	وزن بدن درصد چربی توده‌ی چربی (Kg)	اضافه وزن	۵۲ زن	RCT-یونان	Higgins و همکاران ۲۰۱۶ (۷۹)
-	HIIT: ۸ تکرار ۹۰-۶۰ ثانیه با شدت ۹۰٪ VO2peak با استراحت فعال ۲-۳ دقیقه MICT: ۵۰-۶۰٪ VO2peak	HIIT: ۴۲-۵۸ MICT: ۵۰-۹۵	۶ (۳)	HIIT: ۲۷/۶ ± ۱/۹ MICT: ۲۷/۶ ± ۱/۹	HIIT (۱۰ نفر): ۲۵ ± ۱ MICT (۱۰ نفر): ۲۵ ± ۱	وزن بدن درصد چربی توده‌ی عضلانی (Kg)	اضافه وزن	۲۰ مرد	NRs-ایران	Ahmadizad و همکاران ۲۰۱۵ (۸۰)
-	HIIT: ۴-۷ تکرار رکاب زدن با شدت ۲۰۰٪ Wattmax MICT: ۶۵٪ Vo2peak	HIIT: - MICT: ۴۰-۶۰	۴ (۵)	HIIT: ۳۵/۸ ± ۰/۸ MICT: ۳۳/۷ ± ۱/۵	HIIT (۸ نفر): ۲۴ ± ۲ MICT (۸ نفر): ۲۶ ± ۲	وزن بدن درصد چربی	چاق	۱۶ مرد	RCT-انگلستان	Cocks و همکاران ۲۰۱۵ (۸۱)

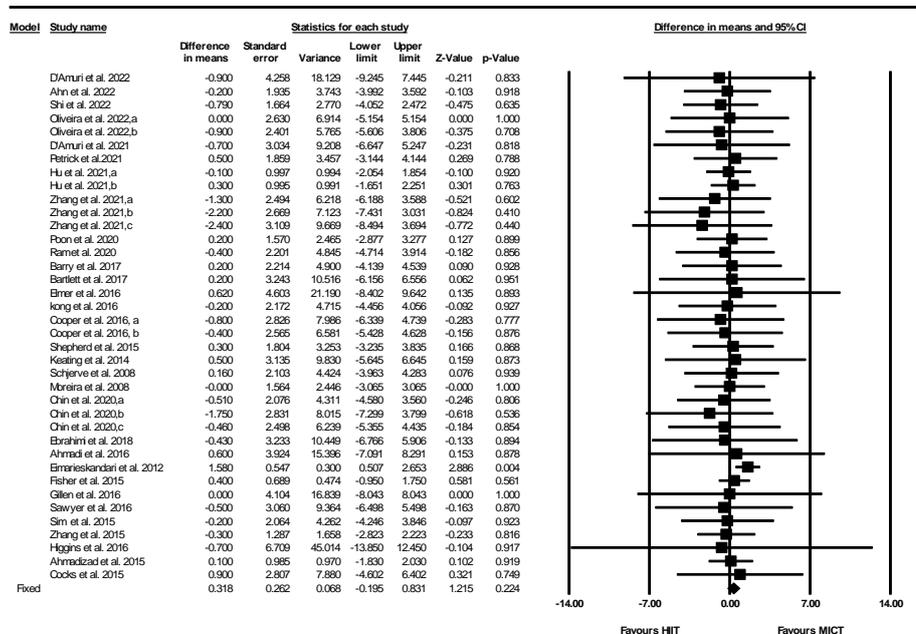
HIIT: High-intensity interval training; MICT: Moderate-intensity continuous training; MAS: Maximal aerobic speed; VO2peak: Peak oxygen uptake; MHR: Maximum heart rate; RPE: Rating of perceived exertion (RPE); Wpeak: power output (watts). HHR: Heart Rate Reserve; RCT: Randomized controlled trial; NRs: Non randomized study.

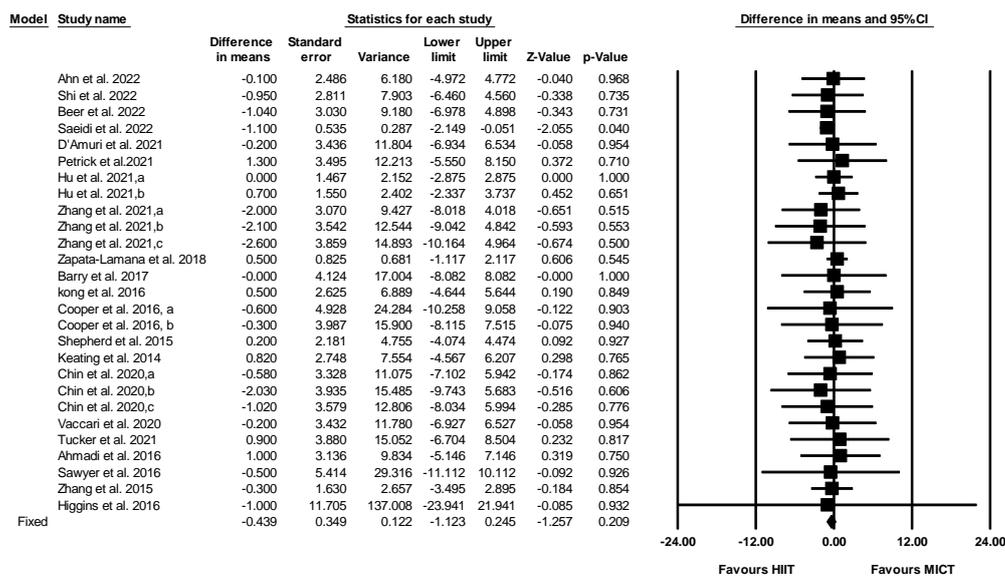
شکل ۲. نمودار انباشت (Forest plot) مقایسه‌ی اثر HIIT و MICT بر وزن بدن در بزرگسالان دارای اضافه وزن و چاق

درصد چربی بدن: نتایج فراتحلیل حاضر برای ۳۸ مداخله نشان داد که HIIT سبب تغییر معنی‌دار درصد چربی بدن [P = ۰/۲]، P = ۰/۱۹) -الی (۰/۱۹) و WMD = ۰/۳۱ (۰/۸۳) نسبت به MICT در بزرگسالان دارای اضافه وزن و چاق نشد (شکل ۳). با استفاده از آزمون I² ناهمگونی بررسی شد و نتایج نشان داد که ناهمگونی وجود ندارد (P = ۱/۰، I² = ۰/۰۱).

نتایج تحلیل زیرگروهی بر اساس مدت تمرین نشان داد که HIIT سبب تغییر معنی‌دار وزن بدن در مداخلات با مدت کمتر از ۸ هفته [۱۴ مداخله، P = ۰/۷، (۱/۱۲ -الی (۱/۶۸) WMD = ۰/۲۷] و مداخلات بیشتر از ۸ هفته [۲۳ مداخله، P = ۰/۴، (۰/۶۳ -الی (۱/۵۱) WMD = ۰/۴۴] نسبت به MICT نشد.

شکل ۳. نمودار انباشت (Forest plot) مقایسه‌ی اثر HIIT و MICT بر درصد چربی بدن در بزرگسالان دارای اضافه وزن و چاق

شکل ۴. نمودار انباشت (Forest plot) مقایسه‌ی اثر HIIT و MICT بر توده‌ی چربی بدن (کیلوگرم) در بزرگسالان دارای اضافه وزن و چاق

نتایج تحلیل زیرگروهی بر اساس سن آزمودنی‌ها نشان داد که HIIT سبب تغییر معنی‌دار توده‌ی چربی بدن در آزمودنی‌های کمتر از ۴۰ سال [۲۰ مداخله، $P = 0/1$ ، $(1/23 - 1/19)$ الی] و $[WMD = -0/52]$ و آزمودنی‌های بیشتر از ۴۰ سال [۷ مداخله، $P = 0/7$ ، $(1/9 - 1/81)$ الی] نسبت به MICT در بزرگسالان دارای اضافه وزن و چاق نشد.

نتایج تحلیل زیرگروهی بر اساس BMI آزمودنی‌ها نشان داد که HIIT سبب تغییر معنی‌دار توده‌ی چربی در آزمودنی‌های دارای اضافه وزن (BMI $29-25/9$) [۱۴ مداخله، $P = 0/7$ ، $(1/5 - 1/05)$ الی] و $[WMD = -0/22]$ و آزمودنی‌های چاق (BMI بیشتر از ۳۰) [۱۳ مداخله، $P = 0/2$ ، $(1/33 - 1/28)$ الی] نسبت به MICT نشد.

نتایج تحلیل زیرگروهی بر اساس مدت تمرین نشان داد که HIIT سبب تغییر معنی‌دار توده‌ی چربی بدن در مداخلات با مدت کمتر از ۸ هفته [۹ مداخله، $P = 0/8$ ، $(2/59 - 2/1)$ الی] و $[WMD = -0/24]$ و مداخلات بیشتر از ۸ هفته [۱۸ مداخله، $P = 0/2$ ، $(1/17 - 1/25)$ الی] نسبت به MICT نمی‌شود.

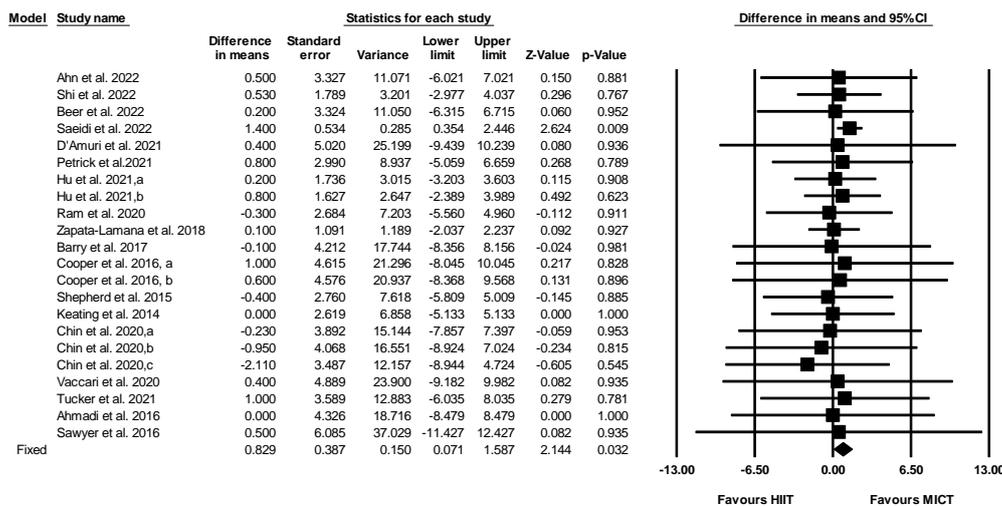
توده‌ی عضلانی بدن (کیلوگرم): نتایج فراتحلیل حاضر برای ۲۲ مداخله نشان داد که HIIT سبب افزایش معنی‌دار توده‌ی عضلانی بدن $[P = 0/03]$ ، $(0/07 - 1/08)$ الی] نسبت به MICT در بزرگسالان دارای اضافه وزن و چاق شد (شکل ۵). با استفاده از آزمون I^2 ناهمگونی بررسی شد و نتایج نشان داد که ناهمگونی وجود ندارد ($P = 1/0$ ، $I^2 = 0/01$).

نتایج تحلیل زیرگروهی بر اساس سن آزمودنی‌ها نشان داد که HIIT سبب تغییر معنی‌دار درصد چربی بدن در آزمودنی‌های کمتر از ۴۰ سال [۲۷ مداخله، $P = 0/2$ ، $(0/2 - 0/9)$ الی] و $[WMD = 0/3]$ و آزمودنی‌های بیشتر از ۴۰ سال [۱۱ مداخله، $P = 0/8$ ، $(1/12 - 1/1)$ الی] نسبت به MICT در بزرگسالان دارای اضافه وزن و چاق نشد.

نتایج تحلیل زیرگروهی بر اساس BMI آزمودنی‌ها نشان داد که HIIT سبب تغییر معنی‌دار درصد چربی بدن در آزمودنی‌های دارای اضافه وزن (BMI $29-25/9$) [۲۴ مداخله، $P = 0/9$ ، $(0/68 - 0/1)$ الی] و $[WMD = -0/03]$ (BMI بیشتر از ۳۰) [۱۴ مداخله، $P = 0/1$ ، $(0/05 - 1/72)$ الی] نسبت به MICT نشد.

نتایج تحلیل زیرگروهی بر اساس مدت تمرین نشان داد که HIIT سبب تغییر معنی‌دار درصد چربی بدن در مداخلات با مدت کمتر از ۸ هفته [۱۵ مداخله، $P = 0/06$ ، $(0/01 - 1/31)$ الی] و $[WMD = 0/65]$ و مداخلات بیشتر از ۸ هفته [۲۳ مداخله، $P = 0/6$ ، $(0/63 - 0/18)$ الی] نسبت به MICT نشد.

توده‌ی چربی بدن (کیلوگرم): نتایج این فراتحلیل برای ۲۷ مداخله نشان داد که HIIT سبب کاهش معنی‌دار توده‌ی چربی بدن $[P = 0/2]$ ، $(1/12 - 0/24)$ الی] نسبت به MICT در بزرگسالان دارای اضافه وزن و چاق نشد (شکل ۴). با استفاده از آزمون I^2 ناهمگونی بررسی شد و نتایج نشان داد که ناهمگونی وجود ندارد ($P = 1/0$ ، $I^2 = 0/01$).

شکل ۵. نمودار انباشت (Forest plot) مقایسه‌ی اثر HIIT و MICT بر توده‌ی عضلانی بدن (کیلوگرم) در بزرگسالان دارای اضافه وزن و چاق

($P = 0/2$) و توده‌ی عضلانی ($P = 0/9$) بود.

همچنین نتایج تحلیل حساسیت نشان داد، با استفاده از حذف تک‌به‌تک مطالعات، میزان اندازه اثر HIIT نسبت به MICT بر وزن بدن، درصد چربی بدن، توده‌ی چربی بدن و توده‌ی عضلانی، جهت اندازه اثر و P تغییری نکرد.

بحث

هدف پژوهش فراتحلیل حاضر، مقایسه‌ی اثر HIIT و MICT بر ترکیب بدن در بزرگسالان دارای اضافه وزن و چاق بود. نتایج ۳۶ مطالعه با ۱۰۹۶ آزمودنی حاکی از این بود که HIIT سبب تغییر معنی‌دار وزن بدن، درصد چربی بدن و توده‌ی چربی بدن نسبت به MICT در بزرگسالان دارای اضافه وزن و چاق نشد. اما HIIT در مقایسه با MICT منجر به افزایش معنی‌دار توده‌ی عضلانی بدن در بزرگسالان دارای اضافه وزن و چاق شد. با توجه به اینکه ناهمگونی پروتکل ورزشی (مدت مداخله)، سن و BMI اولیه‌ی آزمودنی‌ها می‌تواند بر نتایج اصلی پژوهش اثرگذار باشد، لذا در این مطالعه‌ی فراتحلیل، تحلیل زیرگروهی برای مدت تمرین (کمتر از ۸ هفته و بیشتر از ۸ هفته)، سن آزمودنی‌ها (کمتر از ۴۰ سال و بیشتر از ۴۰ سال) و BMI اولیه‌ی آزمودنی‌ها (اضافه وزن و چاقی) انجام شد. نتایج تحلیل زیرگروهی نشان داد که HIIT در مقایسه با MICT سبب افزایش توده عضلانی در بزرگسالان با سن کمتر از ۴۰ سال و آزمودنی‌های دارای BMI بیشتر از ۳۰ (چاق) شد. همچنین HIIT با مدت بیشتر از ۸ هفته مؤثرتر از HIIT با مدت زمان کمتر از ۸ هفته برای افزایش توده‌ی عضلانی در بزرگسالان چاق بود. اما نتایج

نتایج تحلیل زیرگروهی بر اساس سن آزمودنی‌ها نشان داد که HIIT سبب افزایش معنی‌دار توده‌ی عضلانی بدن در آزمودنی‌های کمتر از ۴۰ سال [۱۵ مداخله، $P = 0/02$ ، $P = 0/09$ الی $0/68$] کمتر از ۴۰ سال [۷ مداخله، $P = 0/9$ ، $P = 0/36$ الی $0/89$] نسبت به MICT در بزرگسالان دارای اضافه وزن و چاق شد، ولی HIIT سبب تغییر معنی‌دار توده‌ی عضلانی بدن در آزمودنی‌های بیشتر از ۴۰ سال [۷ مداخله، $P = 0/9$ ، $P = 0/36$ الی $0/72$] نسبت به MICT نشد.

نتایج تحلیل زیرگروهی بر اساس BMI آزمودنی‌ها نشان داد که HIIT سبب افزایش معنی‌دار توده‌ی عضلانی در آزمودنی‌های چاق (BMI بیشتر از ۳۰) [۱۳ مداخله، $P = 0/01$ ، $P = 0/19$ الی $0/9$] نسبت به MICT شد، ولی HIIT سبب تغییر معنی‌دار توده‌ی عضلانی در آزمودنی‌های دارای اضافه وزن (BMI $25/9-29$) [۹ مداخله، $P = 0/9$ ، $P = 0/61$ الی $0/67$] نسبت به MICT نشد.

نتایج تحلیل زیرگروهی بر اساس مدت تمرین نشان داد که HIIT سبب افزایش معنی‌دار توده‌ی عضلانی در مداخلات بیشتر از ۸ هفته [۱۴ مداخله، $P = 0/02$ ، $P = 0/13$ الی $0/75$] نسبت به MICT شد، اما HIIT سبب تغییر معنی‌دار توده‌ی عضلانی بدن در مداخلات با مدت کمتر از ۸ هفته [۸ مداخله، $P = 0/9$ ، $P = 0/02$ الی $0/16$] نسبت به MICT نشد.

سوگیری انتشار و تحلیل حساسیت: برای ارزیابی سوگیری انتشار از تفسیر فونل پلات و تست Egger استفاده شد. نتیجه‌ی آزمون Egger نشان‌دهنده‌ی عدم وجود سوگیری انتشار معنی‌دار برای وزن بدن ($P = 0/3$)، درصد چربی بدن ($P = 0/9$)، توده‌ی چربی بدن

تحلیل زیرگروه بر اساس مؤلفه‌های مدت تمرین، سن آزمودنی‌ها و BMI اولیه آزمودنی‌ها نشان داد، HIIT نسبت به MICT برای کاهش وزن بدن، درصد چربی بدن و توده‌ی چربی بدن مؤثرتر نیست. نتایج فراتحلیل حاضر نشان داد، هیچگونه برتری HIIT و یا MICT برای کاهش چربی بدن وجود ندارد. در واقع، زمانی که پروتکل‌های تمرین تناوبی برای افزایش انرژی مصرفی برنامه‌ریزی شود، می‌تواند مزایای مشابه تمرینات تداومی با شدت متوسط ایجاد کند. هیچ تفاوتی بین اثر HIIT و MICT برای کاهش توده‌ی چربی بدن (کیلوگرم) وجود نداشت. نکته‌ی قابل توجه این بود که هنگام مقایسه، مدت زمان مداخلات HIIT نسبت به MICT کمتر بوده است، با این حال تمرینات تناوبی همانند تمرینات تداومی منجر به کاهش توده‌ی چربی بدن شده است.

از آنجایی که HIIT به طور منظم به عنوان یک روش کارآمد برای صرفه‌جویی در زمان تبلیغ می‌شود، لذا یافته‌های این پژوهش پیامد مهمی است برای این مطلب که تمرینات تناوبی مشابه تمرینات طولانی‌مدت، دارای مزایای سلامتی برای تناسب اندام و بهبود ترکیب بدنی است. در نتیجه HIIT یک جایگزین مناسب و مؤثر برای MICT است و بزرگسالان دارای اضافه وزن و چاق می‌توانند از فواید تمرینات تناوبی مشابه تمرینات تداومی طولانی‌مدت برای کاهش چربی بدن و بهبود ترکیب بدن بهره ببرند. همچنین HIIT یک برنامه‌ی تمرینی مؤثر برای افزایش استقامت قلبی تنفسی، افزایش آمادگی جسمانی، فشارخون، حساسیت به انسولین، تنظیم قند خون و افزایش توده‌ی عضلانی است (۳۳-۳۵). احتمالاً تمرینات تناوبی با شدت بالا از طریق افزایش اکسیژن مصرفی اضافی پس از تمرین و تغییرات در متابولیسم منجر به کاهش چربی بدن می‌شود (۳۶).

با توجه به تفاوت مدت و شدت تمرین برای HIIT و MICT، پاسخ‌های متابولیکی این دو نوع شیوه‌ی تمرین ورزشی باهم متفاوت است. احتمالاً یک جلسه تمرین تداومی با مصرف انرژی کمتری همراه خواهد بود، اما افزایش لیپولیز منجر به آزادسازی اسیدهای چرب آزاد (Free fatty acid) FFA و به دنبال آن اکسیداسیون چربی‌ها می‌شود و در این نوع تمرینات، چربی به عنوان منبع سوخت غالب مورد استفاده قرار می‌گیرد. اما تمرینات تناوبی با شدت بالا با افزایش نرخ بالای هورمونی (هورمون کورتیزول و کاتاکولامین‌ها) برای لیپولیز بافت چربی همراه است و با توجه به زمان کمتر HIIT، لزوماً با افزایش نرخ بالای اکسیداسیون FFAها همراه نیست (۳۷-۳۹). علاوه بر این، در تمرینات تناوبی با شدت بالا در مقایسه با تمرینات تداومی، کربوهیدرات بیشتری مصرف می‌شود. بنابراین، گرچه به نظر نمی‌رسد تمرینات تناوبی منجر به افزایش حداکثر لیپولیز و اکسیداسیون FFA شود، اما این نوع تمرینات ورزشی پتانسیل

بیشتری برای کاهش گلیکوژن عضلانی نسبت به MICT در حین تمرین ورزشی دارند و احتمالاً یکی از دلایل اثرگذاری HIIT بر کاهش چربی بدن، بازسازی ذخایر گلیکوژن عضلانی پس از اتمام تمرین ورزشی است (۳۶). همچنین پس از قطع تمرین تناوبی، میزان متابولیسم برای یک دوره زمانی (یک الی دو ساعت و یا تا ۱۴ ساعت برای تمرینات با شدت بالا) بالا باقی می‌ماند. در طول این دوره سرعت لیپولیز و اکسیداسیون چربی بالا باقی می‌ماند (۴۰) و از طریق تحریک گیرنده‌ی بتا آدرنرژیک، ذخایر گلیکوژن عضله و کبد بازسازی می‌شود (۴۱، ۴۲). در نتیجه هر دو نوع پروتکل ورزشی (تناوبی با شدت بالا و تداومی با شدت متوسط) می‌تواند برای دستیابی به کاهش چربی بدن مفید و مؤثر واقع شود.

طبق نتایج مطالعه‌ی حاضر، تمرینات تناوبی مانند تمرینات تداومی منجر به تغییر معنی‌دار توده‌ی چربی و توده‌ی بدون چربی بدن شده است که به ترتیب با مطالعه‌ی Zhang و همکاران (۶) و Banaei و Galedari (۴۳) همسو بود. از طرفی، یافته‌های فراتحلیل حاضر برای کاهش درصد چربی بدن در مقایسه‌ی بین گروهی با مطالعات پیشین ناهمسو بود (۴۴، ۴۵). همچنین در مطالعات دیگر، تفاوت معنی‌داری بین دو گروه HIIT و MICT برای تغییر ترکیب بدن وجود نداشت (۴۷، ۴۸).

HIIT از طریق افزایش آنزیم‌های میتوکندریایی، افزایش انتقال‌دهنده‌های اسید چرب منجر به افزایش اکسیداسیون اسیدهای چرب می‌شود و افزایش هورمون رشد که یکی از هورمون‌های مسؤول افزایش لیپولیز در بدن است، موجب تغییر در ترکیب بدن می‌شود (۹، ۴۷، ۴۸)، با توجه به یافته‌های فراتحلیل حاضر و با بررسی ۳۶ مطالعه وارد شده، نتیجه‌گیری می‌شود که HIIT و MICT تأثیرات مشابه بر ترکیب بدن دارند و HIIT نسبت به MICT اثرگذاری بیشتری در بهبود ترکیب بدن ندارد، لذا این احتمال وجود دارد که MICT دارای مکانیسم‌های مشابه با HIIT باشد و به میزان تقریباً برابر با HIIT، توده‌ی چربی و درصد چربی بدن را کاهش دهد.

نقاط قوت و محدودیت‌ها: مطالعه‌ی حاضر دارای چندین نقاط قوت بود. یکی از نقاط قوت این مطالعه، تعداد بالای آزمودنی‌ها (۱۰۹۶ نفر) است. با توجه به اینکه تفاوت در سن، BMI آزمودنی‌ها و مدت تمرین می‌تواند بر نتایج فراتحلیل اثرگذار باشد، با انجام فراتحلیل زیرگروهی بر اساس سن، BMI اولیه‌ی آزمودنی‌ها و مدت تمرین، به تفاوت اثر HIIT و MICT بر وزن بدن و ترکیب بدن در بزرگسالان دارای اضافه وزن و چاق پاسخ داده شد. با وجود یافته‌های مهم مطالعه‌ی حاضر، محدودیت‌هایی نیز وجود دارد که باید در نظر گرفته شود. به دلیل تعداد محدود مطالعات، امکان بررسی‌های

با زمان کارآمد است. با این حال، هیچ کدام از HIIT و MICT کوتاه مدت سبب کاهش معنی دار بالینی بر چربی بدن نشد. نکته قابل توجه این است که HIIT در مقایسه با MICT منجر به افزایش توده عضلانی بدن در بزرگسالان چاق می شود.

زیرگروهی برای بررسی نقش مداخله گرهای احتمالی مانند وضعیت سلامت آزمودنی ها و همچنین مؤلفه های دیگر پروتکل تمرینی از جمله شدت تمرین و تعداد جلسات در هفته فراهم نشد. این موضوع در مطالعات آینده نیاز به بررسی های بیشتری دارد.

تشکر و قدردانی

بدین وسیله از محققانی که با ارائه داده های کمی به تکمیل این مطالعه فراتحلیل کمک کردند، سپاسگزاری می شود.

نتیجه گیری

نتایج مطالعه حاضر نشان داد که HIIT فواید مشابهی با MICT بر ترکیب بدن و کاهش چربی بدن دارد، اگرچه HIIT یک روش تمرینی

References

1. Maillard F, Pereira B, Boisseau N. Effect of high-intensity interval training on total, abdominal and visceral fat mass: a meta-analysis. *Sports Med* 2018; 48(2): 269-88.
2. Vaccari F, Passaro A, D'Amuri A, Sanz JM, Di Vece F, Capatti E, et al. Effects of 3-month high-intensity interval training vs. moderate endurance training and 4-month follow-up on fat metabolism, cardiorespiratory function and mitochondrial respiration in obese adults. *Eur J Appl Physiol* 2020; 120(8): 1787-803.
3. Dupuit M, Maillard F, Pereira B, Marquezi ML, Lancha Jr AH, Boisseau N. Effect of high intensity interval training on body composition in women before and after menopause: a meta-analysis. *Exp Physiol* 2020; 105(9): 1470-90.
4. Lee HS, Lee J. Effects of exercise interventions on weight, body mass index, lean body mass and accumulated visceral fat in overweight and obese individuals: A systematic review and meta-analysis of randomized controlled trials. *Int J Environ Res Public Health* 2021; 18(5): 2635.
5. Poon ETC, Little JP, Sit CHP, Wong SHS. The effect of low-volume high-intensity interval training on cardiometabolic health and psychological responses in overweight/obese middle-aged men. *J Sports Sci* 2020; 38(17): 1997-2004.
6. Zhang H, Tong TK, Qiu W, Wang J, Nie J, He Y. Effect of high-intensity interval training protocol on abdominal fat reduction in overweight Chinese women: a randomized controlled trial. *Kinesiology* 2015; 47(1): 57-66.
7. Wewege M, van Den Berg R, Ward RE, Keech A. The effects of high-intensity interval training vs. moderate-intensity continuous training on body composition in overweight and obese adults: a systematic review and meta-analysis. *Obes Rev* 2017; 18(6): 635-46.
8. Keating SE, Johnson NA, Mielke GI, Coombes JS. A systematic review and meta-analysis of interval training versus moderate-intensity continuous training on body adiposity. *Obes Rev* 2017; 18(8): 943-64.
9. Burgomaster KA, Howarth KR, Phillips SM, Rakobowchuk M, MacDonald MJ, McGee SL, et al. Similar metabolic adaptations during exercise after low volume sprint interval and traditional endurance training in humans. *J Physiol* 2008; 586(1): 151-60.
10. Trapp EG, Chisholm DJ, Freund J, Boutcher SH. The effects of high-intensity intermittent exercise training on fat loss and fasting insulin levels of young women. *Int J Obes (Lond)* 2008; 32(4): 684-91.
11. Nybo L, Sundstrup E, Jakobsen MD, Mohr M, Hornstrup T, Simonsen L, et al. High-intensity training versus traditional exercise interventions for promoting health. *Med Sci Sports Exerc* 2010; 42(10): 1951-8.
12. Little JP, Safdar A, Wilkin GP, Tarnopolsky MA, Gibala MJ. A practical model of low-volume high-intensity interval training induces mitochondrial biogenesis in human skeletal muscle: potential mechanisms. *J Physiol* 2010; 588(Pt 6): 1011-22.
13. Hood MS, Little JP, Tarnopolsky MA, Myslik F, Gibala MJ. Low-volume interval training improves muscle oxidative capacity in sedentary adults. *Med Sci Sports Exerc* 2011; 43(10): 1849-56.
14. Whyte LJ, Gill JMR, Cathcart AJ. Effect of 2 weeks of sprint interval training on health-related outcomes in sedentary overweight/obese men. *Metabolism* 2010; 59(10): 1421-8.
15. Richards JC, Johnson TK, Kuzma JN, Lonac MC, Schweder MM, Voyles WF, et al. Short-term sprint interval training increases insulin sensitivity in healthy adults but does not affect the thermogenic response to β -adrenergic stimulation. *J Physiol* 2010; 588(15): 2961-72.
16. Little JP, Gillen JB, Percival ME, Safdar A, Tarnopolsky MA, Punthakee Z, et al. Low-volume high-intensity interval training reduces hyperglycemia and increases muscle mitochondrial capacity in patients with type 2 diabetes. *J Appl Physiol* (1985) 2011; 111(6): 1554-60.
17. Boudou P, Sobngwi E, Mauvais-Jarvis F, Vexiau P, Gautier JF. Absence of exercise-induced variations in adiponectin levels despite decreased abdominal adiposity and improved insulin sensitivity in type 2 diabetic men. *Eur J Endocrinol* 2003; 149(5): 421-4.
18. Tjønnå AE, Lee SJ, Rognmo Ø, Stølen TO, Bye A, Haram PM, et al. Aerobic interval training versus continuous moderate exercise as a treatment for the metabolic syndrome: a pilot study. *Circulation* 2008; 118(4): 346-54.

19. Dias KA, Coombes JS, Green DJ, Gomersall SR, Keating SE, Tjonna AE, et al. Effects of exercise intensity and nutrition advice on myocardial function in obese children and adolescents: a multicentre randomised controlled trial study protocol. *BMJ Open* 2016; 6(4): e010929.
20. Weston KS, Wisløff U, Coombes JS. High-intensity interval training in patients with lifestyle-induced cardiometabolic disease: a systematic review and meta-analysis. *Br J Sports Med* 2014; 48(16): 1227-34.
21. Lambrick D, Westrupp N, Kaufmann S, Stoner L, Faulkner J. The effectiveness of a high-intensity games intervention on improving indices of health in young children. *J Sports Sci* 2016; 34(3): 190-8.
22. Costigan SA, Eather N, Plotnikoff RC, Taaffe DR, Lubans DR. High-intensity interval training for improving health-related fitness in adolescents: a systematic review and meta-analysis. *Br J Sports Med* 2015; 49(19): 1253-61.
23. Ramos JS, Dalleck LC, Tjonna AE, Beetham KS, Coombes JS. The impact of high-intensity interval training versus moderate-intensity continuous training on vascular function: a systematic review and meta-analysis. *Sports Med* 2015; 45(5): 679-92.
24. Wan X, Wang W, Liu J, Tong T. Estimating the sample mean and standard deviation from the sample size, median, range and/or interquartile range. *BMC Med Res Methodol* 2014; 14: 135.
25. Higgins JP, Thomas J, Chandler J, Cumpston M, Li T, Page MJ, et al. *Cochrane handbook for systematic reviews of interventions*. Hoboken, New Jersey: John Wiley & Sons; 2019.
26. Kazeminasab F, Baharlooie M, Khalafi M. The impact of exercise on serum levels of leptin and adiponectin in obese children and adolescents: A systematic review and meta-analysis [in Persian]. *Iran J Endocrinol Metab* 2022; 23(6): 409-25.
27. De Morton NA. The PEDro scale is a valid measure of the methodological quality of clinical trials: a demographic study. *Aust J Physiother* 2009; 55(2): 129-33.
28. Higgins JPT, Thompson SG, Deeks JJ, Altman DG. Measuring inconsistency in meta-analyses. *BMJ* 2003; 327(7414): 557-60.
29. Egger M, Smith GD, Schneider M, Minder C. Bias in meta-analysis detected by a simple, graphical test. *BMJ* 1997; 315(7109): 629-34.
30. Romero-Corral A, Somers VK, Sierra-Johnson J, Thomas RJ, Collazo-Clavell M, Korinek J, et al. Accuracy of body mass index in diagnosing obesity in the adult general population. *Int J Obes (Lond)* 2008; 32(6): 959-66.
31. Elmer DJ, Laird RH, Barberio MD, Pascoe DD. Inflammatory, lipid, and body composition responses to interval training or moderate aerobic training. *Eur J Appl Physiol* 2016; 116(3): 601-9.
32. Shepherd SO, Wilson OJ, Taylor AS, Thøgersen-Ntoumani C, Adlan AM, Wagenmakers AJ, et al. Low-Volume High-Intensity Interval Training in a Gym Setting Improves Cardio-Metabolic and Psychological Health. *PLoS One* 2015; 10(9): e0139056.
33. Jelleymann C, Yates T, O'Donovan G, Gray LJ, King JA, Khunti K, et al. The effects of high-intensity interval training on glucose regulation and insulin resistance: a meta-analysis. *Obes Rev* 2015; 16(11): 942-61.
34. Molmen-Hansen HE, Stolen T, Tjonna AE, Aamot IL, Ekeberg IS, Tyldum GA, et al. Aerobic interval training reduces blood pressure and improves myocardial function in hypertensive patients. *Eur J Prev Cardiol* 2012; 19(2): 151-60.
35. Guiraud T, Nigam A, Gremeaux V, Meyer P, Juneau M, Bosquet L. High-intensity interval training in cardiac rehabilitation. *Sports Med* 2012; 42(7): 587-605.
36. Boutcher SH. High-intensity intermittent exercise and fat loss. *J Obes* 2011; 2011: 868305.
37. Trapp EG, Chisholm DJ, Boutcher SH. Metabolic response of trained and untrained women during high-intensity intermittent cycle exercise. *Am J Physiol Regul Integr Comp Physiol* 2007; 293(6): R2370-5.
38. Mora-Rodriguez R, Coyle EF. Effects of plasma epinephrine on fat metabolism during exercise: interactions with exercise intensity. *Am J Physiol Endocrinol Metab* 2000; 278(4): E669-76.
39. Pritzlaff CJ, Wideman L, Blumer J, Jensen M, Abbott RD, Gaesser GA, et al. Catecholamine release, growth hormone secretion, and energy expenditure during exercise vs. recovery in men. *Journal of Applied Physiology*. 2000;89(3):937-46.
40. Gore CJ, Withers RT. The effect of exercise intensity and duration on the oxygen deficit and excess post-exercise oxygen consumption. *Eur J Appl Physiol Occup Physiol* 1990; 60(3): 169-74.
41. Yoshioka M, Doucet E, St-Pierre S, Almeras N, Richard D, Labrie A, et al. Impact of high-intensity exercise on energy expenditure, lipid oxidation and body fatness. *Int J Obes Relat Metab Disord* 2001; 25(3): 332-9.
42. Tucker WJ, Angadi SS, Gaesser GA. Excess postexercise oxygen consumption after high-intensity and sprint interval exercise, and continuous steady-state exercise. *J Strength Cond Res* 2016; 30(11): 3090-7.
43. Galedari M, Banaei A. The effect of 12 weeks of aerobic training at fatmax intensity and calorie restriction on plasma apelin 36 levels and insulin resistance in overweight men [in Persian]. *Sport Physiol* 2016; 8(32): 153-68.
44. Avandi SM, Ebrahim K, Salimi A, Hedayati M, Ghasemi M. Comparison the effect of six weeks high intensity interval training and moderate continuous training on body fat percentage and body mass index in overweight men. *Proceeding of the International Shomal sports science*; [Dec 2012]; Iran, Amol: Shomal University.
45. Nikroo H. The comparison of effects of aerobic interval and continuous training program on maximal oxygen consumption, body mass index, and body fat percentage in officer students [in Persian]. *J Mil Med* 2014; 15(4): 245-51.
46. Ram A, Marcos L, Jones MD, Morey R, Hakansson S, Clark T, et al. The effect of high-intensity interval training and moderate-intensity continuous training

- on aerobic fitness and body composition in males with overweight or obesity: A randomized trial. *Obes Med* 2020; 17: 100187.
47. Sultana RN, Sabag A, Keating SE, Johnson NA. The effect of low-volume high-intensity interval training on body composition and cardiorespiratory fitness: a systematic review and meta-analysis. *Sports Med* 2019; 49(11): 1687-721.
  48. Gibala MJ, Little JP, Van Essen M, Wilkin GP, Burgomaster KA, Safdar A, et al. Short-term sprint interval versus traditional endurance training: similar initial adaptations in human skeletal muscle and exercise performance. *J Physiol* 2006; 575(3): 901-11.
  49. Sheikholeslami-vatani D, Ebrahimi A. The effect of moderate-intensity continuous training Vs. high-intensity interval training on visceral and subcutaneous fats in obese women [in Persian]. *J Rafsanjan Univ Med Sci* 2018; 16(11): 999-1012.
  50. D'Amuri A, Raparelli V, Sanz JM, Capatti E, Di Vece F, Vaccari F, et al. Biological response of irisin induced by different types of exercise in obese subjects: A non-inferiority controlled randomized study. *Biology (Basel)* 2022; 11(3): 392.
  51. Ahn C, Ryan BJ, Schleh MW, Varshney P, Ludzki AC, Gillen JB, et al. Exercise training remodels subcutaneous adipose tissue in adults with obesity even without weight loss. *J Physiol* 2022; 600(9): 2127-46.
  52. Shi W, Chen J, He Y, Su P, Wang M, Li X, et al. The effects of high-intensity interval training and moderate-intensity continuous training on visceral fat and carotid hemodynamics parameters in obese adults. *J Exerc Sci Fit* 2022; 20(4): 355-65.
  53. Amorim Oliveira GT, Elsangedy HM, Pereira DC, de Melo Silva R, Campos Faro HK, Bortolotti H, et al. Effects of 12 weeks of high-intensity interval, moderate-intensity continuous and self-selected intensity exercise training protocols on cognitive inhibitory control in overweight/obese adults: A randomized trial. *Eur J Sport Sci* 2022; 22(11): 1724-33.
  54. Beer NJ, Jackson B, Dimmock JA, Guelfi KJ. Attenuation of post-exercise energy intake following 12 weeks of sprint interval training in men and women with overweight. *Nutrients* 2022; 14(7): 1362.
  55. Saeidi A, Shishvan SR, Soltani M, Tarazi F, Doyle-Baker PK, Shahrbanian S, et al. Differential effects of exercise programs on neuregulin 4, body composition and cardiometabolic risk factors in men with obesity. *Front Physiol* 2022; 12: 797574.
  56. D'Amuri A, Sanz JM, Capatti E, Di Vece F, Vaccari F, Lazzer S, et al. Effectiveness of high-intensity interval training for weight loss in adults with obesity: A randomised controlled non-inferiority trial. *BMJ Open Sport Exerc Med* 2021; 7(3): e001021.
  57. Patrick HL, King TJ, Pignaneli C, Vanderlinde TE, Cohen JN, Holloway GP, et al. Endurance and sprint training improve glycemia and V'O₂peak but only frequent endurance benefits blood pressure and lipidemia. *Med Sci Sports Exerc* 2021; 53(6): 1194-205.
  58. Hu M, Kong Z, Sun S, Zou L, Shi Q, Chow BC, et al. Interval training causes the same exercise enjoyment as moderate-intensity training to improve cardiorespiratory fitness and body composition in young Chinese women with elevated BMI. *J Sports Sci* 2021; 39(15): 1677-86.
  59. Zhang H, Tong TK, Kong Z, Shi Q, Liu Y, Nie J. Exercise training-induced visceral fat loss in obese women: The role of training intensity and modality. *Scand J Med Sci Sports* 2021; 31(1): 30-43.
  60. Poon ETC, Little JP, Sit CHP, Wong SHS. The effect of low-volume high-intensity interval training on cardiometabolic health and psychological responses in overweight/obese middle-aged men. *J Sports Sci* 2020; 38(17): 1997-2004.
  61. Zapata-Lamana R, Henríquez-Olguín C, Burgos C, Meneses-Valdés R, Cigarroa I, Soto C, et al. Effects of polarized training on cardiometabolic risk factors in young overweight and obese women: A randomized-controlled trial. *Front Physiol* 2018; 9: 1287.
  62. Barry JC, Simtchouk S, Durrer C, Jung ME, Little JP. Short-term exercise training alters leukocyte chemokine receptors in obese adults. *Med Sci Sports Exerc* 2017; 49(8): 1631-40.
  63. Bartlett DB, Shepherd SO, Wilson OJ, Adlan AM, Wagenmakers AJM, Shaw CS, et al. Neutrophil and monocyte bactericidal responses to 10 weeks of low-volume high-intensity interval or moderate-intensity continuous training in sedentary adults. *Oxid Med Cell Longev* 2017; 2017: 8148742.
  64. Kong Z, Sun S, Liu M, Shi Q. Short-term high-intensity interval training on body composition and blood glucose in overweight and obese young women. *J Diabetes Res* 2016; 2016.
  65. Cooper JHF, Collins BEG, Adams DR, Robergs RA, Donges CE. Limited effects of endurance or interval training on visceral adipose tissue and systemic inflammation in sedentary middle-aged men. *J Obes* 2016; 2016: 2479597.
  66. Shepherd SO, Wilson OJ, Taylor AS, Thøgersen-Ntoumani C, Adlan AM, Wagenmakers AJM, et al. Low-volume high-intensity interval training in a gym setting improves cardio-metabolic and psychological health. *PLoS One* 2015; 10(9): e0139056.
  67. Keating SE, Machan EA, O'Connor HT, Gerofi JA, Sainsbury A, Caterson ID, et al. Continuous exercise but not high intensity interval training improves fat distribution in overweight adults. *J Obes* 2014; 2014: 834865.
  68. Schjerve IE, Tyldum GA, Tjønnå AE, Stølen T, Loennechen JP, Hansen HEM, et al. Both aerobic endurance and strength training programmes improve cardiovascular health in obese adults. *Clin Sci (Lond)* 2008; 115(9): 283-93.
  69. Moreira MM, De Souza HPC, Schwingel PA, De Sá CKC, Zoppi CC. Effects of aerobic and anaerobic exercise on cardiac risk variables in overweight adults. *Arq Bras Cardiol* 2008; 91(4): 219-26.
  70. Chin EC, Yu AP, Lai CW, Fong DY, Chan DK, Wong SH, et al. Low-frequency HIIT Improves body composition and aerobic capacity in overweight men. *Med Sci Sports Exerc* 2020; 52(1): 56-66.
  71. Vaccari F, Passaro A, D'Amuri A, Sanz JM, Di Vece F, Capatti E, et al. Effects of 3-month high-intensity interval training vs. moderate endurance training and

- 4-month follow-up on fat metabolism, cardiorespiratory function and mitochondrial respiration in obese adults. *Eur J Appl Physiol* 2020; 120(8): 1787-803.
72. Tucker WJ, Jarrett CL, D'Lugos AC, Angadi SS, Gaesser GA. Effects of indulgent food snacking, with and without exercise training, on body weight, fat mass, and cardiometabolic risk markers in overweight and obese men. *Physiol Rep* 2021; 9(22): e15118.
73. Ahmadi Fatemeh MA, Reza Meshakati. Evaluation of blood lipid-biochemical profile and body fat distribution changes in overweight inactive men following continuous aerobic and high intensity interval trainings protocols [in Persian]. *J Appl Exerc Physiol* 2016; 12(23): 123-40.
74. Eimarieskandari R, Zilaeibouri S, Zilaeibouri M, Ahangarpour A. Comparing two modes of exercise training with different intensity on body composition in obese young girls. *Sci Mov Health* 2012; 12(2): 473-8.
75. Fisher G, Brown AW, Bohan Brown MM, Alcorn A, Noles C, Winwood L, et al. High intensity interval-vs moderate intensity-training for improving cardiometabolic health in overweight or obese males: a randomized controlled trial. *PloS One* 2015; 10(10): e0138853.
76. Gillen JB, Martin BJ, MacInnis MJ, Skelly LE, Tarnopolsky MA, Gibala MJ. Twelve weeks of sprint interval training improves indices of cardiometabolic health similar to traditional endurance training despite a five-fold lower exercise volume and time commitment. *PloS One* 2016; 11(4): e0154075.
77. Sawyer BJ, Tucker WJ, Bhammar DM, Ryder JR, Sweazea KL, Gaesser GA. Effects of high-intensity interval training and moderate-intensity continuous training on endothelial function and cardiometabolic risk markers in obese adults. *J Appl Physiol* (1985) 2016; 121(1): 279-88.
78. Sim AY, Wallman KE, Fairchild TJ, Guelfi KJ. Effects of high-intensity intermittent exercise training on appetite regulation. *Med Sci Sports Exerc* 2015; 47(11): 2441-9.
79. Higgins S, Fedewa MV, Hathaway ED, Schmidt MD, Evans EM. Sprint interval and moderate-intensity cycling training differentially affect adiposity and aerobic capacity in overweight young-adult women. *Appl Physiol Nutr Metab* 2016; 41(11): 1177-83.
80. Ahmadizad S, Avansar AS, Ebrahim K, Avandi M, Ghasemikaram M. The effects of short-term high-intensity interval training vs. moderate-intensity continuous training on plasma levels of nesfatin-1 and inflammatory markers. *Horm Mol Biol Clin Investig* 2015; 21(3): 165-73.
81. Cocks M, Shaw CS, Shepherd SO, Fisher JP, Ranasinghe A, Barker TA, et al. Sprint interval and moderate-intensity continuous training have equal benefits on aerobic capacity, insulin sensitivity, muscle capillarisation and endothelial eNOS/NAD (P) Hoxidase protein ratio in obese men. *J Physiol* 2016; 594(8): 2307-21.

جدول ضمیمه ۱. دستور جستجو در پایگاه‌های اطلاعاتی

نتایج	دستور جستجو	پایگاه اطلاعاتی
۱۶۸	((("High intensity interval training" or "high intensity interval exercise" or "high intensity intermittent training" or "high intensity intermittent exercise" or "aerobic interval training" or "aerobic interval exercise" or "interval training" or "sprint interval training" or "sprint interval exercise" or HIIT or SIT) AND ("Continuous training" or "moderate-intensity continuous exercise" or "aerobic exercise" or "aerobic training" or "Continuous aerobic training" or "continuous endurance training" or "endurance training" or "endurance exercises")) AND ("Body fat" or "adiposity" or "body composition" or "abdominal fat" or "visceral fat" or "adipose tissue")) AND (adults or "young adults")	PubMed
۳۴۲	(TITLE-ABS-KEY ("High intensity interval training" or "high intensity interval exercise" or "high intensity intermittent training" or "high intensity intermittent exercise" or "aerobic interval training" or "aerobic interval exercise" or "interval training" or "sprint interval training" or "sprint interval exercise" or HIIT or SIT) AND TITLE-ABS-KEY ("Continuous training" or "moderate-intensity continuous exercise" or "aerobic exercise" or "aerobic training" or "Continuous aerobic training" or "continuous endurance training" or "endurance training" or "endurance exercises") AND TITLE-ABS-KEY ("Body fat" or "adiposity" or "body composition" or "abdominal fat" or "visceral fat" or "adipose tissue") AND TITLE-ABS-KEY (adults or "young adults")) AND (LIMIT-TO (DOCTYPE, "ar")) AND (LIMIT-TO (LANGUAGE, "English"))	Scopus
۱۴۳	("High intensity interval training" or "high intensity interval exercise" or "high intensity intermittent training" or "high intensity intermittent exercise" or "aerobic interval training" or "aerobic interval exercise" or "interval training" or "sprint interval training" or "sprint interval exercise" or HIIT or SIT) AND ("Continuous training" or "moderate-intensity continuous exercise" or "aerobic exercise" or "aerobic training" or "Continuous aerobic training" or "continuous endurance training" or "endurance training" or "endurance exercises") AND ("Body fat" or "adiposity" or "body composition" or "abdominal fat" or "visceral fat" or "adipose tissue") AND (adults or "young adults")	Web of science

Comparing the Effects of High-Intensity Interval Training and Moderate-Intensity Continuous Training on Body Composition in Adults with Overweight and Obese: A Systematic Review and Meta-Analysis

Fatemeh Kazeminasab¹, Fatemeh Sharafifard², Motahareh Mohebinejad³

Review Article

Abstract

Background: The aim of this study is to compare the effect of high intensity interval training (HIIT) and moderate intensity continuous training (MICT) on body composition in overweight and obese adults.

Methods: A systematic search of English and Persian articles published in PubMed, Web of Science, SID, and Magiran databases was conducted up to November 2022. A meta-analysis was performed to compare the effect of HIIT and MICT on body composition in overweight and obese adults. Weighted mean difference (WMD) and 95% confidence interval (CI) were calculated using fixed effect model. Also, I^2 test was used to determine heterogeneity, and Funnel plot test and Egger test were used for publication bias.

Findings: The results of 36 studies with 1096 subjects showed that HIIT did not significantly change in body weight [WMD = 0.37, (-1.12 to 0.24), P = 0.3], body fat percentage [WMD = 0.31 (-0.19 to 0.83), P = 0.2], and body fat mass [WMD = -0.43 (-1.12 to 0.24), P = 0.2], compared to MICT in overweight and obese adults. But HIIT causes a significant increase in body free fat mass [WMD = 0.82 (0.07 to 1.58), P = 0.03], compared to MICT in overweight and obese adults.

Conclusion: The results of the present study show that HIIT has similar benefits to MICT on body composition, and body fat reduction, although HIIT is a time-efficient training method. However, neither short-term HIIT nor MICT leads to a clinically significant reduction in body fat. HIIT leads to an increase in body free fat mass in obese adults compared to MICT.

Keywords: High-intensity interval training; Adipocytes; Adult; Obesity

Citation: Kazeminasab F, Sharafifard F, Mohebinejad M. Comparing the Effects of High-Intensity Interval Training and Moderate-Intensity Continuous Training on Body Composition in Adults with Overweight and Obese: A Systematic Review and Meta-Analysis. J Isfahan Med Sch 2023; 41(721): 406-26.

1- Assistant Professor, Department of Physical Education and Sport Sciences, School of Humanities, University of Kashan, Kashan, Iran

2- MSc Student, Department of Physical Education and Sport Sciences, School of Humanities, University of Kashan, Kashan, Iran

Corresponding Author: Fatemeh Kazeminasab, Assistant Professor, Department of Physical Education and Sport Sciences, School of Humanities, University of Kashan, Kashan, Iran; Email: fkazeminasab@kashanu.ac.ir